

DOOP
en
BELIJDENIS

Inleiding

Samenvatting van de uitgangspunten

Bij de herziening van de Proeven voor de Eredienst aflevering 3 *Doop en Belijdenis* (1993) heeft de Redactie Dienstboek zich laten leiden door de onderstaande uitgangspunten. Ze zijn nauw verwant met de uitgangspunten van de oorspronkelijke proeve, die door de kleine synode op 16 mei 1992 als richtinggevend voor de verdere uitwerking van *Doop en Belijdenis* zijn aanvaard.

1. Door de doop worden mensen in de gemeente van Christus, het Lichaam van de Heer, opgenomen.
2. Met Christus worden wij gedoopt in zijn dood om met Hem mee te worden opgewekt (Romeinen 6:4). De orde voor de bediening van de doop krijgt gestalte vanuit de viering van het paasfeest. Daarnaast worden in deze orde voor de doop de aspecten van verbond, reiniging en bekering uitgewerkt.
3. In de doop komt Gods heil tot ons als belofte. Deze belofte is eerder dan ons leven en gaat altijd aan ons geloof vooraf. De genade van God draagt schepping en verlossing. De doopbediening kan daarom niet geconditioneerd worden door enige daad van geloof die wij stellen.
4. In de orden I wordt dit onvoorwaardelijk karakter geaccentueerd door de vragen aan de ouders en doopgetuigen te stellen na de doophandeling. Het is ook mogelijk, zoals in de orden II gebeurt, de vragen te stellen voorafgaand aan de doophandeling zonder daarmee de doop afhankelijk te maken van het geloof van de dopeling of hen die de dopeling in de kerk hebben gebracht.
5. Zowel de doop van zuigelingen als die van volwassenen is een volledige doop. In de orden van dienst wordt dat zichtbaar door parallelle vormen.
6. Wie als zuigeling is gedoopt, zal op een later moment de doop actief beamen.

7. De doopgedachtenis is een weerkerende acte van beaming van de doop. Deze vindt in principe plaats tijdens de viering van het paasfeest. Wanneer de doop (met name aan zuigelingen) op andere zondagen door het jaar geschiedt, worden de leden van de gemeente als doopgetuigen keer op keer bij hun eigen doop bepaald.

8. De openbare belijdenis is de individuele beaming van de doop, verbonden met de doopgedachtenis van heel de gemeente.

9. De doop is innerlijk met het avondmaal verbonden, doordat tafelgenoten in principe gedoopt zijn.

10. De Redactie Dienstboek heeft in de (doop)orden de onderdelen opgenomen die het breed gedragen BEM- (*Baptism, Eucharist and Ministry*; Doop, eucharistie en ambt) of Lima-rapport van de Wereldraad van Kerken (1982) aanreikt: de verkondiging van de Schriften over de doop; het aanroepen van de heilige Geest; het verzaken van het kwade; een belijdenis van het geloof in Christus en de heilige Drie-eenheid; het gebruik van water; het verklaren dat de gedoopten een nieuwe identiteit hebben verworven als zonen en dochters van God en als leden van de kerk, geroepen om getuigen te zijn van het evangelie. De Redactie Dienstboek geeft zich verder rekenschap van dooporden die vanuit deze basis zijn ontwikkeld, in het bijzonder van de oecumenische dooporde (1992) die door Raad van Kerken in Nederland is aanvaard.

11. De orden maken het mogelijk dat ouders in dezelfde dienst waarin hun kind wordt gedoopt, eerst zelf gedoopt worden en/of openbare belijdenis afleggen.

12. De structuur van de orden van dienst voor de doop van volwassenen, voor de doop van kinderen en voor de doopgedachtenis en belijdenis is in hoofdlijnen identiek. Alleen de gelofte kan op twee plaatsen voorkomen. De elementen van die structuur zijn: onderwijzing en presentatie, doopgebed, belijdenis: afwending en toewending, geloften (orden II), doop en handoplegging, geloften (orden I), verwelcoming, loflied.

Presentatie van wie zich op de doop voorbereiden

In dit Dienstboek is een orde opgenomen, waarin volwassenen die zich bij de gemeente voor de doop aanmelden, aan

de gemeente gepresenteerd worden; bij dit begin van hun weg naar de doopvont ontvangen zij een zegen.

Deze orde kan ook gebruikt worden als het begin van een kort dooponderricht aan een zes- of zevenjarige voorafgaand aan haar/zijn doop. Wanneer de gewoonte bestaat regelmatig met de kinderen een traject te volgen dat, uitloopt op hun eerste deelname aan de viering van de Maaltijd van de Heer, zou het dooponderricht aan kinderen hierbij kunnen aansluiten.

Een geschikt moment voor de presentatie van volwassenen en/of kinderen die de heilige doop verlangen, is in een dienst aan het begin van de veertig dagen.

De zegening van zuigelingen op de weg naar de doop

Om verschillende redenen kunnen ouders er voor kiezen niet de doop te vragen voor kinderen (zuigelingen) die aan hen worden toevertrouwd. Zij zijn dankbaar en blij met deze kinderen en nemen zich voor hen in de kring van de gemeente vertrouwd te maken met het geloof dat zij zelf belijden. Zij hopen dat hun kinderen later de doop zullen verlangen. Dat kan op het moment dat de kinderen gaan deelnemen aan de viering van de Maaltijd van de Heer. Het is ook mogelijk dat de kinderen de doop pas zullen willen ontvangen op volwassen leeftijd.

Vragen ouders om een zegen voor hun kinderen in het midden van de gemeente, dan verstaan we deze zegening als aanvang; zij worden op de weg naar de doopvont gezet. Hiermee sluiten we min of meer aan bij de oude traditie van het catechumenaat als voorbereiding op de doop. We beseffen dat de dooppraktijk in het vroege christendom anders was dan nu. Aan de doop van mensen en hun huis ging een periode van catechumenaat vooraf. Vanaf de vierde eeuw werd de doop echter steeds verder uitgesteld. Het catechumenaat kon jaren duren en veranderde van doopvoorbereiding tot een half-christelijke levensstaat. Kinderen werden pas gedoopt als hun ouders die stap zetten. Tot die tijd was hun plek in de kerk die van catechumeen. Ze werden ingeschreven, getekend met het kruis en kregen (als teken tegen bederf en zonde) zout te proeven. Genoemde elementen helpen ons een eigentijds ritueel te ontwikkelen voor het zegenen van zuigelingen op de weg naar de doop. Orde 1 is hiervan een proeve.

Het zegenen van een pasgeborene wordt ook wel 'opdragen' genoemd. Bijbels gesproken betekent dit het 'biddend aanbevelen bij God'. Het kan verwarrend zijn wanneer nu ook andere teksten gaan meeklinken. Samuël werd door zijn moeder naar

het huis van de Eeuwige gebracht (1 Samuël 1:24-20): om hem aan de Eeuwige af te staan. En het evangelie over de opdracht van de Heer in de tempel meldt dat Jozef en Maria Jezus 'naar Jeruzalem brachten om hem aan de Heer voor te stellen (NBG)/ om Hem aan te bieden aan de Heer (KBS)/om hem te wijden aan de Heer (NBV)' (Lucas 2:22). Wanneer het 'opdragen' aan deze verhalen doet denken, maakt dat de term ongeschikt voor het zegenen van kinderen in de kerk. Van een associatie met een offer dat aan God wordt opgedragen, of het wijden van onze kinderen aan God door hen af te staan, is hier geen sprake. Daarom is hier gekozen voor het 'zegenen' dat een 'biddend aanbevelen' insluit.

Doop en belijdenis

Tijd

Bepalend voor het moment waarop de doop kan worden bediend, is de uiteindelijke keuze van de kerken van de Reformatie om de doop in het midden van de gemeente te bedienen. Omdat in de doop het accent ligt op de inlijving in het Lichaam van Christus, wordt de doop bediend in de samenkomst der gemeente. De viering van de dag van de Heer als gedachtenis van zijn opstanding is daarom de meest passende gelegenheid om de doop te bedienen.

Er zijn momenten in het liturgisch jaar die zich in het bijzonder lenen voor een doopviering. Het spreekt voor zich dat in eerste instantie wordt gewezen op de paasviering van de gemeente. Daar waar het gebruik ingang heeft gevonden de Paaswake te vieren als het hart van het paasfeest, zullen zeker in deze nacht de doop, belijdenis en doopgedachtenis plaatsvinden. In andere gemeenten zal dat de Paasmorgen zijn. Doop en belijdenis kunnen ook op de vijftigste paasdag plaats vinden; met Pinksteren viert de gemeente immers dat de Geest van de Heer een nieuw begin maakt.

Bij het bepalen van tijd en gelegenheid dient te worden bedacht hoe een verbinding kan worden gelegd met het noodzakelijke dooponderricht. Vanouds geldt de veertigdagentijd als periode van voorbereiding op de doop in de Paasnacht, en de adventstijd als voorbereiding op de doop met Epifanie (de zondag van de doop van de Heer).

Plaats in het kerkgebouw

De plaats van de bediening van de doop in het kerkgebouw vraagt aparte overweging. Uitgangspunt daarbij is, zoals

boven uiteengezet, dat de bediening van de doop om een eigen gestalte vraagt. Bestaat de mogelijkheid om een eigen ruimte te creëren voor de doopvont met de daarbij behorende paaskaars, dan zal men zoeken naar een plaats waar zoveel mogelijk gemeenteleden 'omstanders' kunnen worden (vgl. Dienstboek – een proeve, deel I, blz. 939). Zo kan worden ervaren dat zij deelgenoten zijn in de bediening van de doop.

Plaats in de zondagmorgendienst

De invoeging van de bediening van de doop in de zondagmorgendienst biedt een tweetal mogelijkheden.

Waar de doopvont en paaskaars in de omgeving van de ingang van de kerk een plaats gevonden hebben en de gemeente hieromheen verzameld kan worden, is het mogelijk de bediening van de doop te plaatsen aan het begin van de dienst. Daarmee wordt ieders doop als weerkerende gedachtenis bij elk opgaan naar het huis van de Heer tot uitdrukking gebracht.

Een andere reden om de doop bij de intrede in de eredienst te bedienen is de wens de eenheid van de dienst van de Schrift en de viering van de Maaltijd des Heren niet te verbreken. In beide gevallen kan de dienst als volgt worden begonnen:

(Groet)

Bemoediging

Gebed van toenadering

Psalm

bijv. Psalm 42 (1, 2, 4 en 7), ontleend aan de klassieke doopviering in de Paasnacht

Bediening van de doop

Na het loflied wordt de dienst voortgezet met het gebed van de zondag of gebed om verlichting met de heilige Geest.

Ook kan de bediening van de doop worden ingevoegd na de preek. Vanouds vinden daar de geloofsbelijdenis en de gebeden hun plaats. In de diensten, waar de doop een eigen accent krijgt, is deze plaats daarom zeer passend. De preek kan dan tevens dooponderricht zijn. Zo worden – naar oorspronkelijk reformatorisch gebruik – prediking, onderricht en doopbediening direct met elkaar verbonden. Een mogelijke inpassing kan als volgt geschieden:

Prediking

(Doop)lied

bij de doop van kinderen worden tijdens het zingen van dit lied de dopelingen binnengebracht

Bediening van de doop

Na het loflied wordt de dienst voortgezet met de gebeden en de inzameling van gaven.

Structuur van de viering

De liturgische gestalte van de bediening van de doop van kinderen en volwassenen vindt haar uitgangspunt in de fundamentele samenhang van belijdenis en doop. De orde voor de bediening van de doop tekent de weg die de dopeling gaat:

- de *onderwijzing* dient als samenvatting van het voorafgaande dooponderricht;
- in de *presentatie* worden de dopelingen aan de gemeente bekendgemaakt. Gevraagd wordt naar het verlangen van de dopelingen de doop te ontvangen, of van de ouders/ doopgetuigen dat hun kinderen gedoopt zullen worden;
- het *doopgebed* gedenkt hoe God vanaf Noach mensen door water heen redt en zuivert van schuld. Met een beroep op Gods heilsdaden wordt gebeden dat in het teken van water de Geest vaardig mag worden over de dopeling;
- in de *belijdenis: afwending en toewending* wijst heel de gemeente de machten van het kwaad terug en belijdt zij haar geloof in God de Vader en de Zoon en de heilige Geest;
- de *doop* door overgieting of onderdompeling betekent aan de dopeling de redding uit de dood en de reiniging tot nieuw leven;
- de *handoplegging* is een zichtbaar gebed om de gave van de Geest;
- doop en handoplegging kunnen worden gevolgd door *verklarende handelingen* die mede de komende weg van de dopelingen of geloofsleerlingen aanduiden;
- volwassenen leggen bij hun doop en/of belijdenis een *geloofte* af, waarbij zij hun plaats in kerk en samenleving aanvaarden. Ouders en getuigen aanvaarden in de geloofte als hun taak degenen die zijn gedoopt te bewaren bij hun doop. Deze geloofte kan zowel na (orden I) als voor (orden II) de bediening van de doop plaatsvinden;
- in de *verwelkoming* worden de gedoopten, de getuigen en heel de gemeente met elkaar verbonden op de weg van het gebed en een leven in de verwachting van het koninkrijk van God.

In schema gebracht ontstaat daarbij het volgende beeld:

vaste elementen

variabele elementen

presentatie

onderwijzing

presentatie

doopvraag (in orden I)

vraag naar de naam

*persoonlijke
verantwoording*

doopgebed

belijdenis

afwending en toewending

geloften (in orden II)

gemeente

geloofsleerling/dopeling

ouders/getuigen

doopvraag

vraag naar de naam (bij volwassenen)

doop en handoplegging

gebed om de Geest (bij volwassenen)

doop

handoplegging

*bekleding met het
doopkleed
overhandiging van de
doopkaars*

geloften (in orden I)

geloofsleerling/dopeling

ouders/getuigen

verwelkoming

begroeting door gemeente

vredegroet

loflied

Toelichting

Verschillende orden

Het hoofdstuk 'Doop en belijdenis' in dit dienstboek biedt orden voor de volgende situaties:

Presentatie van wie zich op de doop voorbereiden

Zegening van zuigelingen op weg naar de doop

Belijdenis en doop van volwassenen

Doop van kinderen

Doop van een kind vanaf zes jaar

Belijdenis

Belijdenis (en doop) van volwassenen en doop van kinderen

Na deze orden volgen liedsuggesties voor doop en belijdenis.

Boven de orden staat orde I of orde II. Dit betreft de twee modellen die er zijn. In orde I komen de geloften van geloofsleerlingen of doopouders ná de doop respectievelijk de handoplegging. Deze volgorde sluit aan bij de vorige uitgave, *Proeve 3, Doop en Belijdenis (1993)*. In orde II gaan de vragen voorop en monden ze uit in de wens om gedoopt te worden, de eigen doop te beamen of het kind te laten dopen. Dit heeft ook gevolgen voor de presentatie (zie de toelichting daarop). Voor het overige zijn orden I en II gelijk.

Daarnaast wordt er een hertaling geboden van formulieren uit de zestiende eeuw: voor de doop van volwassen en voor die van kinderen, en voor de belijdenis. Deze hertaling is voorin dit dienstboek verantwoord en toegelicht.

Twee rituelen kunnen aan de doop voorafgaan: de zegening van zuigelingen op weg naar de doop, en een presentatie van wie zich op de doop voorbereiden.

Wanneer geloofsleerlingen (volwassenen of kinderen vanaf zes jaar) met Pasen zullen worden gedoopt, kunnen zij aan het begin van de veertig dagen aan de gemeente worden voorgesteld. Hiertoe dient de orde voor de *Presentatie van wie zich op de doop voorbereiden*. Wie met Epifanie wordt gedoopt (op de zondag van de doop van de Heer), kan aan het begin van de adventstijd worden voorgesteld.

De presentatie vindt plaats na het gebed van de zondag. Dat heeft te maken met de traditie van de veertig dagen als

dooponderricht. De lezingen in deze periode zijn vanouds een onderdeel van de catechese. Het onderricht aan de geloofsleerlingen begint daarom met de opening van de Schrift, nadat zij aan de gemeente zijn voorgesteld.

De presentatie bestaat uit:

- de *vraag* wat de doopkandidaten in de kerk zoeken;
- een *gebed* (naar keuze voor volwassenen of voor kinderen);
- een *schriftwoord*;
- een *kruisteken* en *zegen* (met woorden voor volwassenen of kinderen).

Dan volgen de lezingen van de zondag.

Wanneer ouders hun kinderen liever later gedoopt zien (zie: *Doop van een kind vanaf zes jaar*), maar wel verlangen dat ze na hun geboorte of adoptie in het midden van de gemeente worden gezegend, kan de orde gebruikt worden voor de *Zegening van zuigelingen op weg naar de doop*. In deze orde wordt het kind als 'geloofsleerling' in de gemeente opgenomen. De zegening vindt plaats voorafgaande aan de voorbede. De opbouw is als volgt:

- een *presentatie*, waarin het kind en de ouders aan de gemeente worden bekend gemaakt;
- een *vraag* naar het verlangen van de ouders; op deze vraag volgen in deze orde geen geloofsbelijdenis en gelofte: die komen bij de doop;
- een *handoplegging*, voorafgegaan door de aanroeping van de heilige Geest. In de keuzeteksten bij deze handoplegging klinkt het verlangen door dat het kind, zoals in het vroegchristelijk catechumenaat, het Onze Vader leert zeggen;
- een lied als *acclamatie*.

Na de dienst wordt de nieuwe geloofsleerling ingeschreven in het kerkelijk register.

In de orde voor de *Doop van een kind vanaf zes jaar* is aan het begin (in de presentatie) sprake van de weg naar de doopvont, die de ouders met hun kind zijn gegaan. Anders dan bij de doop van zuigelingen mag het kind zelf zeggen dat het gedoopt wil worden. Toch wordt het niet persoonlijk aangesproken bij de belijdenis: afwending en toewending worden gevraagd van de ouders, en van de gemeente als getuige. De eigen belijdenis komt op het moment dat men als volwassene haar of zijn doop wil beamen.

In één dienst kunnen meerdere dingen tegelijk aan de orde zijn: de doop van volwassenen en kinderen; belijdenis van volwassenen en doop van kinderen; of volwassenen die gedoopt worden en reeds gedoopte volwassenen die belijdenis doen. In de orde voor de *Belijdenis (en doop) van volwassenen en doop van kinderen* is alles bijeengebracht: volwassenendoop en kinderdoop en belijdenis.

Het samengaan van alle mogelijkheden zal misschien weinig voorkomen. Bijvoorbeeld: wie de doop van volwassenen en kinderen wil combineren, dient daarom uit deze orde weg te laten wat specifiek gericht is op de beaming van de doop. Bij doopbeaming en kinderdoop vervalt wat over volwassenendoop gaat. En als er alleen volwassen geloofsleerlingen zijn (waarvan enkelen de doop ontvangen en anderen hun doop beamen), wordt weggelaten wat op de kinderdoop betrekking heeft.

Bij de combinatie van doop van volwassenen en doopbeaming door volwassenen moet goed op de (cursieve) aanduidingen gelet worden: wordt de groep als geheel aangesproken, dan heten zij 'geloofsleerlingen'. Worden zij apart aangesproken – soms direct na elkaar – dan is de aanduiding verschillend: wie gedoopt worden heten 'dopelingen' en wie hun doop beamen '(andere) geloofsleerlingen'.

Gang door de orden

De doop kan worden bediend aan het begin van de dienst of op de plaats van het credo (na de prediking). De liturgische kleur is wit; tijdens de viering wordt van kleur gewisseld. Rond de met water gevulde doopvont – waar eventueel nog water bij wordt gegoten – verzamelt zich, als de ruimte het toelaat, de hele gemeente. In ieder geval staan daar degenen die gedoopt worden en/of belijdenis zullen doen, de doopouders en eventuele getuigen, de voorganger en de ouderling. De doopgetuigen zijn een verbijzondering van het getuige-zijn van heel de gemeente.

De orde die dan volgt, bestaat uit de volgende onderdelen:

Onderwijzing

De bediening van de doop wordt gewoonlijk voorafgegaan door een toeleiding in catechese en pastoraat. Dit geldt voor volwassenen die gedoopt worden of hun doop beamen, alsook voor wie hun kinderen ten doop houden. In het midden van de gemeente vindt deze toeleiding zijn neerslag in de onderwijzing en de presentatie. De onderwijzing bestaat uit de tekst

uit Romeinen 14 (dat wij aan God toebehoren, in leven en in sterven) een verwijzing naar de doop van Jezus zelf en zijn opdracht tot dopen uit Matteüs 28.

In plaats van deze eenvoudige onderwijzing zijn er ook uitgebreidere vormen van 'didactische liturgie' mogelijk. Er worden drie keuzeteksten geboden, die tegemoetkomen aan de diverse achtergronden van waaruit leden van de gemeente tot hun doop of belijdenis komen of de doop verlangen voor hun kinderen.

De onderwijzing *De belofte van het verbond* legt een verband tussen het verbond dat God aan Abraham en zijn nageslacht heeft toegezegd en de belofte om in Jezus Christus alle volken te doen delen in de zegen van dat verbond. Deze tekst kan worden gebruikt bij de doop van kinderen. De onderwijzing *Gedoopt in de naam van de drie-enige God* beziet de doop vanuit de belofte van God de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Daarbij komen de aspecten van kindschap, reiniging en heiliging aan de orde. Deze tekst is geschikt voor de doop van zowel volwassenen als kinderen. De onderwijzing *Gezegend de Naam van de Heer* zet in bij het verlangen tot navolging van de Heer en de vernieuwing van het leven. Ook spreekt zij van zalving met de gaven van de Geest en het getuige van Christus zijn. Deze tekst is bedoeld voor de doop van volwassenen.

Presentatie

Na de onderwijzing worden de dopelingen, doopouders en geloofsleerlingen die belijdenis gaan doen aan de gemeente voorgesteld. Dit gebeurt door een doopgetuige of anders door een ouderling. Vanouds is dit de rol van de getuige: in de gemeente een nieuw lid presenteren. Bij de doop of belijdenis van volwassenen komt de getuige alleen hier aan het woord; bij de doop van kinderen is de rol van de getuigen groter: samen met de ouders beantwoorden zij de hun gestelde vragen, op verschillende momenten.

In orde I volgt nu de vraag naar het verlangen, zelf uit te spreken of eenvoudig te beamen. In orde II komen vraag en beaming vlak voor doop en handoplegging. Daardoor heeft die orde een kortere presentatie.

De vraag naar de naam ligt bij zuigelingendoop voor de hand: ouders zullen de naam die het kind heeft ontvangen, graag in de gemeente uitspreken. Ook bij de doop van volwassenen heeft deze vraag zin: roepnaam en doopnaam zijn niet altijd

gelijkluidend; bovendien kan een doopnaam aan de bestaande voornamen worden toegevoegd.

Hierna bestaat de mogelijkheid getuigenis af te leggen van persoonlijke motieven tot doop en/of belijdenis. Geeft de onderwijzing iets weer van het gevolgde dooponderricht, het slot van de presentatie kan iets verwoorden van de eigen ontwikkeling op de weg van het geloof.

Doopgebed

De voorganger spreekt een gebed uit over doopwater en dopelingen. Daarin worden de daden in herinnering geroepen van God die zijn kinderen redt uit de dood, door het water heen. Het gebed wijst het water aan als doopwater, zuiverend en bevrijdend, door de Geest die de dopeling doet delen in Christus' leven. Er zijn vijf keuzeteksten: drie doopgebeden bekend uit *Proeve 3*, het klassieke zondvloedgebed uit de tijd van de Reformatie en het nieuwe doopgebed 'De duif van de Jordaan'.

Belijdenis: afwending en toewending

De belijdenis zet in met het oudchristelijke afzweren van alle kwade machten en het zich bekeren tot God. De toewending naar Christus wordt direct verbonden met het zich afkeren van het kwade (vgl. Handelingen 2:38 'Keer u af van uw huidige leven en laat u dopen'). Met de dopelingen, geloofsleerlingen en doopouders deelt de gemeente, die als doopgetuige rond de doopvont staat, in dit afzweren en belijden. Zo gedenken allen hun eigen doop.

Voor de afwending worden twee teksten aangeboden: een tweeslag, eenmaal beantwoord, of een drieslag, driemaal beantwoord. De laatste tekst bestaat al langer (*Proeve 3*; en Dienstboek – *een proeve*, deel I, blz. 142, de doopgedachtenis tijdens de Paaswake); in plaats hiervan kan men nu ook de kortere tekst kiezen.

De toewending krijgt vorm in de apostolische geloofsbelijdenis, in de vragende vorm gesteld. Men kan het Apostolicum ook samen zeggen of zingen. De afwending zit dan in de oproep: '... zegt *tegen alle kwade machten* in wat de kerk belijdt ...'. Bij de doop van kinderen zijn nog meer vormen te kiezen: een korte samenvatting van de geloofsbelijdenis of een gezongen 'klein credo'.

Doop en handoplegging

In orde I volgen nu als kernhandelingen: doop, kruisteken en handoplegging (in orde II komt eerst de gelofte).

Bij de doop en/of belijdenis van volwassenen wordt, ter voorbereiding op de handoplegging, gebeden om de Geest. Dit gebed gaat voorop, zodat de kernhandelingen op elkaar aansluiten. Er zijn twee keuzeteksten. De eerste vraagt om de gaven van de Geest, waardoor een mens vrucht kan dragen. De tweede noemt de gaven van de Geest in zeventvoud (naar Jesaja 11:2 in de Griekse *Septuaginta*-vertaling).

Bij de bediening van de doop wordt het beeld opgeroepen van ondergang en opstanding: in het doopwater wordt de oude mens 'begraven' (Romeinen 6:4) en de nieuwe mens met Christus ten leven opgewekt. Meestal zal de dopeling bij de doopvont knielen, of wordt de zuigeling erboven gehouden. De oudste vorm is dat de dopeling in het water staat en geheel wordt overgoten. In ieder geval vraagt het tekenkarakter van de doop erom dat het water in ruime mate over het hoofd van de dopeling stroomt. Het drievoudig uitgieten van het doopwater kan het dopen 'in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest' begeleiden.

Het kruisteken bezegelt het kind-van-God zijn, in Christus' naam. De voorganger maakt dit teken, al dan niet met zalfolie, op het voorhoofd (vgl. Openbaring 7:3 'Gods dienaren aan hun voorhoofd verzegeld' en 22:4 'zijn naam zal op hun voorhoofd zijn'). Hieraan herinnert het zich bekruisen met doopwater bij het binnenkomen (in diverse kerken) of bij de Paaswake (Dienstboek – *een proeve*, deel I, blz. 143).

De handoplegging betekent de gave van de Geest en geschiedt bij volwassenen met twee handen op het hoofd van de geknieelde geloofsleerling. Hierbij klinkt het woord waarmee de verrezen Heer zelf zijn leerlingen de Geest schonk, of de bewoording die bekend is uit het leven van de vroege kerk. Deze tekst over de Geest kan worden aangevuld met andere teksten, gekozen met het oog op de dopeling of geloofsleerling persoonlijk.

Bij de bediening van de doop aan zuigelingen worden kruisteken en handoplegging in één gebaar samengenomen: de voorganger legt een hand op het hoofd en maakt met de duim een kruisteken op het voorhoofd. Ook bij dit kruisteken is het denkbaar dat er zalfolie wordt gebruikt.

Hierna kunnen nog enkele handelingen volgen, die de doop nader uitleggen. De dopeling kan worden bekleed met een wit doopkleed, teken van het nieuwe mens-zijn (Openbaring 7:14). Hierbij klinkt de opdracht zich te bekleden met de nieuwe mens (Efeziërs 4:24, vgl. Kolossenzen 3:9-12), een opdracht die voor het hele christenleven geldt. Ook kan een doopkaars aan de Paaskaars worden ontstoken en overhandigd met een woord over het licht van Christus, dat ook voor deze dopeling het levenslicht is.

Geloften

De geloften hebben in orde I en II dezelfde bewoording, maar krijgen een andere plek en daardoor ook een iets andere betekenis.

In orde I klinken de geloften als een conclusie uit het voorgaande: de zojuist gedoopte wordt gevraagd de eigen verantwoordelijkheid te aanvaarden in kerk en samenleving.

In orde II staan deze geloften tussen belijdenis en doop/handoplegging in. De gemeente wordt gevraagd om naar vermogen de dopelingen of geloofsleerlingen te helpen groeien in het zojuist gezamenlijk beleden geloof. De leerlingen doen hun gelofte nu als toeleiding naar de doop of de beaming daarvan. De vraag naar het gedoopt willen worden (en met welke naam) of het willen beamen van de doop vloeit voort uit de gelofte en vormt de overgang naar doop en handoplegging.

Ook bij de doop van kinderen is de gelofte conclusie van de doop of toeleiding naar de doopvraag. In beide gevallen richt de gelofte zich op de weg die de ouders en doopgetuigen met dit kind zullen gaan op grond van het belijden van de gemeente.

In orde I is de gelofte de conclusie van de doop: zo is de naam van dit kind nu verenigd met Gods naam. Aan ouders en getuigen wordt gevraagd dit kind te ontvangen als kind van God en met haar/hem verder te gaan in wederkerigheid. Niet alleen zullen ze haar/hem op de weg van Christus leiden; het kind zelf bepaalt hen bij het leven als Gods gave. Hiervoor open te staan zal hen sterken in het eigen geloof.

In orde II leidt de gelofte naar de doopvraag. De gemeente belooft de dopelingen te helpen groeien in geloof en navolging. Van ouders en getuigen worden liefde en zorg gevraagd; dat zij de dopeling opvoeden in de geest van het evangelie, haar/hem trouw blijven – ook als de wegen uiteengaan – en voor elkaar

en hun kind zullen bidden. De vraag naar het verlangen dit kind te laten dopen vloeit ook hier voort uit de gelofte en vormt de overgang naar de doop.

Verwelkoming

De gemeente wordt opgeroepen om degenen die gedoopt zijn en die belijdenis hebben gedaan te dragen in de gebeden en met hen de weg te gaan van het Koninkrijk. Het antwoord hierop is een verwelkoming. Als kinderen van God worden zij hartelijk begroet in de wereldwijde kerk van Christus, waar deze gemeente zich deel van weet.

Omdat de doop en de opname in de kerk (en de beaming daarvan) altijd een versterking is van de geloofsgemeenschap, volgt nu de vredegroet. Rond de doopvont aanvaardt men elkaar als zusters en broeders. De vredegroet verwijst naar de Maaltijd van de Heer (Dienstboek – *een proeve*, deel I, blz. 166-170). Als deze gevierd wordt, wordt de vredegroet maar één keer gewisseld; waar men hem weglaat, hangt af van de plek van de doop en/of belijdenis. Vindt deze plaats aan het begin van de dienst, dan valt te overwegen de vredegroet uit te stellen tot het begin van de Maaltijd. Wordt er na de prediking gedoopt (of de doop beaamd), dan kan de vredegroet blijven staan na de verwelkoming, als prelude op de maaltijdviering.

Een lied waarin geloofsleerlingen, dopelingen en gemeente met elkaar instemmen tot de lof van God, besluit de viering van doop en/of belijdenis.

Orden
voor
Doop en Belijdenis

Presentatie van wie zich op de doop voorbereiden

PRESENTATIE

doopgetuige/ouderling

N heeft de wens te kennen gegeven
als geloofsleerling in de gemeente te worden opgenomen
om – zingend, biddend en lerend –
toegeleid te worden tot het water van de doop.

voorganger

Wat zoek je in de kerk?

geloofsleerling

De gemeenschap van Christus.

voorganger

Wat schenkt Christus jou?

geloofsleerling

Het eeuwige leven.

Joh. 17:3

of (als de geloofsleerling een kind is)

Wat zoek je in de kerk?

geloofsleerling

Ik wil bij Jezus horen.

GEBED

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heer Jezus,

U hebt gehoorzaamheid geleerd

uit wat U hebt moeten lijden

Heb. 5:8

en bent ons tot eeuwige redding geworden.

Wij bidden U,

schenk N dat zij/hij

samen met wie haar/hem onderricht geven

U leert kennen, volgen en dienen

opdat zij/hij

in de doop met U gestorven en begraven

met U zal opstaan tot leven

Rom. 6:4

alle dagen en in eeuwigheid.

Amen.

of (als de geloofsleerling een kind is)

Laat ons bidden.
... gebedsstilte ...
Meester Jezus,
door water en woestijn
hebt U geleerd
wat leven is
zoals God het wil.
Wij bidden U,
geef N dat zij/hij
samen met wie haar/hem begeleidt
U mag leren kennen –
dat zij/hij U zal dienen en volgen
en zo gedoopt worden
om vrolijk te spelen
voor uw aangezicht,
deze veertig dagen en heel haar/zijn leven.
Amen.

LEZING uit de heilige Schrift
Johannes 6:44-47; Matteüs 11:28-30; Psalm 42:2 en 43:3-4,
of een andere lezing

ZEGEN

De voorganger maakt met de duim een kruisteken op het voorhoofd
N, ontvang + het teken van het kruis
van onze Heer Jezus Christus,
want door het kruis
is de vreugde in de wereld gekomen.

onder handoplegging

De God van de vrede
moge jouw leven in alle opzichten heiligen.
Mogen heel je geest, ziel en lichaam
zuiver bewaard zijn
bij de komst van onze Heer Jezus Christus.
Hij die je roept is trouw
en doet zijn belofte gestand.

1 Tes. 5:23-24

na de handoplegging

N, ga je weg in vrede
en de Heer zij met je.
Amen.

of (als de geloofsleerling een kind is)

De voorganger maakt met de duim een kruisteken op het voorhoofd

N, ontvang + het teken van het kruis,
want door dit kruisteken
heeft Jezus de vreugde in de wereld gebracht.

onder handoplegging

God die vrede is
zal je sterk maken.
Hij zal je geest, je ziel,
en je lichaam voeden
zodat je Hem
met blijdschap
zult ontmoeten.
Want Hij die jou roept
doet wat Hij zegt.

na de handoplegging

N, ga in vrede
De Heer is met je.
Amen.

Nu volgen de lezingen van deze zondag

Zegening van zuigelingen op weg naar de doop

[PSALM OF GEZANG]

bijvoorbeeld Psalm 100

Liedsuggesties blz. 171-176

PRESENTATIE

voorganger

N en N

hebben de wens uitgesproken
met het kind dat hun is toevertrouwd
voor Gods aangezicht te komen.

of

Hier in Gods huis zijn

N en N

met N die hun is toevertrouwd.

Dankbaar geloven zij
dat hun kind
een kind van God is.

indien Psalm 100 niet gezongen is

Erken het: De HEER is God;

Hij heeft ons gemaakt,

Hem behoren wij toe,

zijn volk zijn wij,

de kudde die Hij weidt.

Ps. 100:3

tot ouders (en getuigen)

N en N, wat verlangen jullie?

ouders (en getuigen)

Wij verlangen

dat N als geloofsleerling

wordt opgenomen in de gemeente

om haar/hem toe te leiden

tot de doop.

of

voorganger tot ouders (en getuigen)

Verlangen jullie
dat N als geloofsleerling
wordt opgenomen in de gemeente
om haar/hem toe te leiden
tot de doop?

ouders (en getuigen)

Ja, dat verlangen wij.

GEBED

Laat ons bidden.

... gebedsstille ...

Eeuwige, onze God,
die ons bij name kent,
zegen dit kind,
dat het in uw Naam geborgen is.
Geef dat het door de genade van de heilige Geest
en omringd door de zorg van hen
aan wie Gij het hebt toevertrouwd
mag groeien in geloof, hoop en liefde
en komen zal tot het water van de doop.
Door Christus, onze Heer.

Amen.

HANDOPLEGGING

N,

God onze Vader,
die de Geest deed rusten op Jezus, zijn Zoon,
moge je geven dat je Hem
als Vader leert aanroepen.

Lc. 3:22

Rom. 8:15

of

Moge de God van Sara, Rebekka en Hanna
jou een woning zijn,
mogen eeuwige armen je dragen,
moge de Geest die Maria
overschaduwde

Dt. 33:27

en op Jezus heeft gerust
je leren 'Abba, Vader' te roepen.

Lc. 1:35; 3:22
Rom. 8:15

of

De HERE zegene en behoede je;
de HERE doe zijn aangezicht over je lichten
en zij je genadig;
de HERE verheffe zijn aangezicht over je
en geve je vrede.

Nu. 6:24-26

LIED

Gezang 1, 332, 333 of een ander lied Liedsuggesties blz. 171-175

Hierna worden de gebeden vervolgd

Belijdenis en doop van volwassenen – Orde I

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is of wordt nu gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

*Mt. 28:19-20
Keuzeteksten 1-3*

PRESENTATIE

doopgetuige of ouderling

Hier in Gods huis is *N* (voornaam en familienaam van de dopeling)

De dopeling komt naar voren

De voorganger vraagt (aan elke dopeling afzonderlijk)

Wat verlang je?

dopeling

Dat ik gedoopt word.

of

Verlang je gedoopt te worden
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest?
dopeling

Ja, dat verlang ik.

voorganger

En met welke naam wil je gedoopt worden?

dopeling

N (doopnamen)

voorganger

Moge deze naam geschreven staan
in de palm van Gods hand.

Js. 49:16

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

DOOPGEBED

Allen staan

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heilige God,

Gij die de eenvoud zelve zijt
en orde schept in de chaos,
die met uw rust onze onrust bezweert
en ons opwekt tot een leven in vrede –
laat uw licht schijnen in onze duisternis
en red ons hart van de dood.

Gij die de ark van Noach
dróeg op de golven van uw toorn
en ophief tot de berg van het behoud –
wees ons genadig, zend ons een teken,
een groene tak van nieuw leven
onder uw bewind.

Gij die het water van de Rode Zee
liet knielen voor de slaven,
zodat zij als vrije mensen, zingend,
de oever beklommen –
laat ook ons zo op weg gaan
naar het beloofde land.

Gij die uit dit volk van slaven,
dat tot vrijheid werd geroepen,
er Eèn koos om als slaaf te sterven
– zijn doop in de Jordaan
voorteken van zijn dood –,
maak voor N (en N)
het water van de doop
tot water van het heil,
dat ons allen zuivert van schuld
door de kracht van uw Geest,
opdat wij, als herboren,
een nieuw leven beginnen
als vrienden en volgelingen
van Jezus, uw Zoon,
en eenmaal, als onze tijd gekomen is,
zalig sterven,
met Christus opstaan
en bij U geborgen zijn voor eeuwig.
Amen.

Keuzeteksten 4-7

BELJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Eerste vorm

Jij die vandaag de doop wilt ontvangen,
en u allen, die uw doop wilt gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?
Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?
Ja, ik geloof.

Gelooft u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?
Ja, ik geloof.

Gelooft u in de heilige Geest;
gelooft u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?
Ja, ik geloof.

Tweede vorm

Jij die vandaag de doop wilt ontvangen,
en u allen, die uw doop wilt gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,**

**die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

Allen gaan zitten; dopeling (en getuigen) blijven staan

DOOP EN HANDOPLEGGING

Laat ons bidden.
... gebedsstilte ...
Eeuwige, onze God,
schenk wie uw naam belijdt
en de doop ontvangt
de gaven van uw heilige Geest,
opdat zij/hij veel vrucht draagt.
U komt de heerlijkheid toe,
Vader, Zoon en heilige Geest,
nu en in eeuwigheid.
Amen.

of

Laat ons bidden.
... gebedsstilte ...
Eeuwige, onze God,
voor wie uw naam belijdt
en de doop ontvangt
bidden wij:
zend uw Geest, de Trooster,
de Geest van wijsheid en verstand,
de Geest van inzicht en sterkte,

de Geest van kennis,
van eerbied
en liefde voor uw naam.
Amen.

De dopeling komt naar voren en knielt

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

dopeling
Amen.

De voorganger tekent een kruis op het voorhoofd van de dopeling
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.

dopeling
Amen.

De voorganger legt de handen op
Ontvang de heilige Geest.

Joh. 20:22

dopeling
Amen.

of

Wees gezegend
met de gave van de heilige Geest.

*Hnd. 2:38; 10:45;
Ef. 1:13*

dopeling
Amen.

*Dit kan gevolgd worden door een andere tekst, voor ieder persoonlijk
gekozen*

De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens.

Ef. 4:24

*De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - over-
handigen*

Ontvang het licht van Christus.

GELOFTEN

Je bent gedoopt met water en Geest
om voortaan Jezus te volgen

en met heel de kerk te belijden
dat Hij de weg is, de waarheid en het leven.

Wil je dan je aandeel hebben
in de gemeenschap die samengeroept is
rond de Schriften en de Tafel
met lofzang en gebed,
en wil je je ontfermen
over elke levende ziel die God tot je zendt?

De voorganger noemt de dopeling bij naam

dopeling

Ja, dat wil ik.

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag *haar/hem*
die gedoopt is in uw gebeden
en ga met *haar/hem* de weg van het Koninkrijk.

**Welkom, kind van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.
En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Belijdenis en doop van volwassenen – Orde II

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is of wordt nu gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

*Mt. 28:19-20
Keuzeteksten 1-3*

PRESENTATIE

doopgetuige of ouderling

Om de doop te ontvangen
is hier in Gods huis *N* (voornaam en familienaam)

De dopeling komt naar voren

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

DOOPGEBED

Allen staan

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heilige God,

Gij die de eenvoud zelve zijt
en orde scheidt in de chaos,
die met uw rust onze onrust bezweert
en ons opwekt tot een leven in vrede –
laat uw licht schijnen in onze duisternis
en red ons hart van de dood.

Gij die de ark van Noach
drôeg op de golven van uw toorn
en ophief tot de berg van het behoud –
wees ons genadig, zend ons een teken,
een groene tak van nieuw leven
onder uw bewind.

Gij die het water van de Rode Zee
liet knielen voor de slaven,
zodat zij als vrije mensen, zingend,
de oever beklommen –
laat ook ons zo op weg gaan
naar het beloofde land.

Gij die uit dit volk van slaven,
dat tot vrijheid werd geroepen,
er Eén koos om als slaaf te sterven
– zijn doop in de Jordaan
voorteken van zijn dood –,
maak voor N (en N)
het water van de doop
tot water van het heil,
dat ons allen zuivert van schuld
door de kracht van uw Geest,
opdat wij, als herboren,
een nieuw leven beginnen
als vrienden en volgelingen
van Jezus, uw Zoon,
en eenmaal, als onze tijd gekomen is,
zalig sterven,

met Christus opstaan
en bij U geborgen zijn voor eeuwig.
Amen.

Keuzeteksten 4-7

BELIJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Eerste vorm

Jij die vandaag de doop wilt ontvangen,
en u allen, die uw doop wilt gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

Ja, dat wil ik.

Geloof je in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,

opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in de heilige Geest;
gelooft u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?

Ja, ik geloof.

Tweede vorm

Jij die vandaag de doop wilt ontvangen,
en u allen, die uw doop wilt gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

GELOFTEN

Gemeente, wilt u *N*
naar uw vermogen
helpen groeien in dit geloof
en wilt u *haar/hem* helpen
Christus na te volgen?

Ja, dat willen wij.

Allen gaan zitten; dopeling (en getuigen) blijven staan

tot de dopeling

Wil jij je aandeel hebben
in de gemeenschap die samengeroepen is
rond de Schriften en de Tafel
met lofzang en gebed;
en wil je je ontfermen
over elke levende ziel die God tot je zendt?

De voorganger noemt de dopeling bij naam

dopeling

Ja, dat wil ik.

voorganger

Wil je gedoopt worden?

dopeling

Ja, dat wil ik.

voorganger

En met welke naam wil je gedoopt worden?

dopeling

N (doopnamen)

DOOP EN HANDOPLEGGING

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Eeuwige, onze God,
schenk wie uw naam belijdt
en de doop ontvangt
de gaven van uw heilige Geest,
opdat *zij/hij* veel vrucht draagt.
U komt de heerlijkheid toe,
Vader, Zoon en heilige Geest,
nu en in eeuwigheid.

Amen.

of

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Eeuwige, onze God,
voor wie uw naam belijdt
en de doop ontvangt
bidden wij:
zend uw Geest, de Trooster,
de Geest van wijsheid en verstand,
de Geest van inzicht en sterkte,
de Geest van kennis,
van eerbied
en liefde voor uw naam.

Amen.

De dopeling komt naar voren en knielt

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

dopeling

Amen.

De voorganger tekent een kruis op het voorhoofd van de dopeling

Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.

dopeling

Amen.

De voorganger legt de handen op

Ontvang de heilige Geest.

Joh. 20:22

dopeling

Amen.

of

Wees gezegend

met de gave van de heilige Geest. *Hnd. 2:38; 10:45; Ef. 1:13*

dopeling

Amen.

Dit kan gevolgd worden door een andere tekst, voor ieder persoonlijk gekozen

De diaken kan een doopkleed omleggen

Bekleed je met de nieuwe mens.

Ef. 4:24

De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen

Ontvang het licht van Christus.

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag *haar/hem*
die gedoopt is in uw gebeden
en ga met *haar/hem* de weg van het Koninkrijk.

**Welkom, kind van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.

En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Formulier om de Heilige Doop te bedienen aan volwassen personen¹

De hoofdsom van de leer van de Heilige Doop omvat de volgende drie delen.

In de eerste plaats zijn wij met onze kinderen in zonde ontvangen en geboren. Daarom zijn wij mensen op wie de toorn van God rust, zodat wij in Zijn rijk niet kunnen komen, tenzij wij opnieuw geboren worden [*Éf. 2:3, Joh. 3:3*]. Dat leert ons de ondergang in en de besprenkeling met het water [*Rom. 6:4*]. Daardoor wordt ons de onreinheid van onze ziel aangewezen. Zo worden wij opgeroepen om een afkeer van onze zonde te hebben, ons voor God te verootmoedigen en onze reiniging en zaligheid buiten onszelf te zoeken.

In de tweede plaats betuigt en verzegelt ons de Heilige Doop de afwassing van de zonden door Jezus Christus [*Hnd. 22:16*]. Daarom worden wij gedoopt in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest [*Mt. 28:19*]. Als wij gedoopt worden in de Naam van de Vader, betuigt en verzegelt ons God de Vader dat Hij met ons een eeuwig verbond der genade opricht en ons tot Zijn kinderen en erfgenamen aanneemt [*Rom. 8:17*]. Daarom wil Hij ons met al het goede verzorgen, al het kwade van ons weren of dat kwade voor ons doen meewerken ten goede [*Rom. 8:28*]. Als wij gedoopt worden in de Naam van de Zoon, verzegelt ons de Zoon dat Hij ons wast in Zijn bloed van al onze zonden en ons in de gemeenschap van Zijn dood en opstanding inlijft [*1 Joh. 1:7*]. Zo worden wij van al onze zonden bevrijd en rechtvaardig voor God gerekend. Als wij gedoopt worden in de Naam van de Heilige Geest, verzekert ons de Heilige Geest door dit heilig sacrament, dat Hij in ons wonen en ons tot leden van Christus heiligen wil. Zo wil Hij ons schenken wat wij in Christus hebben, namelijk de afwassing van onze zonde en de dagelijkse vernieuwing van ons leven, totdat wij uiteindelijk in de gemeente van de uitverkorenen in het eeuwige leven geheel rein een plaats zullen ontvangen [*Éf. 5:7*].

¹ Ook de orde van dienst voor de openbare geloofsbelijdenis biedt de mogelijkheid tot het bedienen van de Heilige Doop aan volwassen personen. In die orde wordt echter gesproken over de doop in het algemeen, niet over de volwassenendoop in het bijzonder.

In de derde plaats, omdat elk verbond twee kanten in zich heeft, worden wij door God door middel van de doop opgeroepen en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid. Dit betekent dat wij innig verbonden zijn met deze enige God – Vader, Zoon en Heilige Geest –, Hem vertrouwen en liefhebben met heel ons hart, met heel onze ziel, in heel ons denken en met al onze krachten [Mt. 22:37]. Verder, dat wij ons van de wereld afkeren, onze oude natuur doden en in een nieuw, godvrezend leven wandelen [Tit. 2:12]. En wanneer wij soms uit zwakheid in zonden vallen, moeten wij aan Gods genade niet twijfelen, en ook niet in de zonde blijven liggen. De doop is immers een zegel en ontwijfelbaar getuigenis dat wij een eeuwig verbond der genade met God hebben.

Nu moeten de kinderen van de christenen uit kracht van het verbond gedoopt worden, hoewel zij dit niet begrijpen. Volwassenen mogen echter pas gedoopt worden, wanneer zij met berouw hun zonden beseffen, hun boetvaardigheid tonen en hun geloof in Christus belijden. Daarom heeft niet alleen Johannes de Doper, toen hij in opdracht van God de doop der bekering tot vergeving van zonden preekte, alleen hen gedoopt die hun zonden beleden [Mc. 1:4,5; Luc. 3:3]. Maar ook onze Heere Jezus Christus heeft Zijn discipelen bevolen, alle volken te onderwijzen en hen te dopen in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest [Mt. 28:19; Mc. 16:15]. Hij heeft daarbij de belofte gevoegd, dat wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zalig zal worden [Mc. 16:16]. Ook de apostelen hebben volgens deze regel gehandeld. Zij hebben geen andere volwassenen gedoopt dan die hun boetvaardigheid toonden en hun geloof beleden [Hnd. 2:38; 8:36,37; 10:47,48; 16:14,15,31-33]. Daarom mag men ook nu alleen volwassenen dopen die de heilgeheimen van de Heilige Doop uit de prediking van het heilig evangelie geleerd en verstaan hebben en van hun geloof door persoonlijke belijdenis rekenschap kunnen afleggen.

Opdat wij deze heilige instelling van God tot Zijn eer, tot onze troost en tot opbouw van de gemeente mogen bedienen, laten wij Zijn heilige Naam aanroepen:

Almachtige en eeuwige God, U hebt naar Uw streng oordeel de ongelovige wereld, die geen berouw toonde, met de zondvloed gestraft. Maar U hebt de gelovige Noach met zijn achten in Uw grote barmhartigheid behouden en bewaard.

U hebt de verharde farao met heel zijn volk in de Rode Zee verdronken, maar Uw volk Israël daar droogvoets doorheen geleid, waardoor de doop wordt aangeduid.

Wij bidden U, pleitend op Uw grondeloze barmhartigheid, dat U deze broeder/zuster in genade wilt aanzien en door Uw Heilige Geest in Uw Zoon Jezus Christus wilt inlijven, opdat hij/zij met Hem in Zijn dood begraven wordt en met Hem moge opstaan in een nieuw leven; zijn/haar kruis in de dagelijkse navolging van Christus blijmoedig moge dragen en Hem toegewijd zijn met waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde; opdat hij/zij dit leven, dat toch niet anders is dan een voortdurend sterven, door Uw genade getroost moge verlaten en dat hij/zij op de jongste dag voor de rechterstoel van Christus, Uw Zoon, onbevreesd moge verschijnen.

Door Hem, onze Heere Jezus Christus, Uw Zoon, die met U en de Heilige Geest, een enig God, leeft en regeert in eeuwigheid. Amen.

Vragen aan de volwassene die gedoopt zal worden:

Omdat u, N., verlangt de Heilige Doop te ontvangen als een zegel van uw inlijving in Gods kerk, moet duidelijk blijken dat u de christelijke leer, waarin u onderwezen bent en waarvan u voor ons belijdenis gedaan hebt, niet alleen aanneemt, maar daarnaar ook door Gods genade wilt leven. Daarom behoort u voor God en Zijn gemeente op de volgende vragen oprecht te antwoorden:

Ten eerste: Geloof u in de enige waarachtige God – Vader, Zoon en Heilige Geest – die hemel en aarde en al wat daarin is, uit niets geschapen heeft en nog onderhoudt en regeert, zodat er niets gebeurt zonder Zijn goddelijke wil?

Antwoord:

Ja.

Ten tweede: Geloof u dat u in zonde ontvangen en geboren bent, dat daarom de toorn van God op u rust en dat u van nature onbekwaam bent tot enig goed en geneigd tot alle kwaad; en dat u met gedachten, woorden en werken de geboden van de Heere dikwijls hebt overtreden? Hebt u over deze zonden oprecht berouw?

Antwoord:

Ja.

Ten derde: Geloof u dat Jezus Christus, die tegelijk waarachtig en eeuwig God is en waarachtig mens, die Zijn menselijke

natuur uit het vlees en bloed van de maagd Maria heeft aangenomen, u tot een Zaligmaker door God geschonken is; en dat u door dit geloof vergeving van zonden in Zijn bloed ontvangt; en dat u door de kracht van de Heilige Geest een lid van Jezus Christus en Zijn Kerk bent geworden?

Antwoord:

Ja.

Ten vierde: Stemt u in met al de artikelen van het christelijk geloof, die hier naar het Woord van God in de christelijke kerk geleerd worden? Hebt u zich voorgenomen in deze leer tot het einde van uw leven standvastig te volharden en alle ketterijen en dwalingen die hiermee in strijd zijn te verwerpen? Beloofd u in de gemeenschap met de Kerk niet alleen te volharden in het horen van het Woord van God, maar ook in het gebruik van het Heilig Avondmaal?

Antwoord:

Ja.

Ten vijfde: Verlangt u van harte altijd als christen te wandelen en zich af te keren van de wereld en haar kwade begeerten, zoals het de leden van Christus en van Zijn gemeente past? Zult u zich gehoorzaam onderwerpen aan alle christelijke vermaningen?

Antwoord:

Ja.

De goede en grote God schenke u Zijn genade en zegen tot het volbrengen van deze belofte door Jezus Christus. Amen.

Daarna spreekt de dienaar bij het dopen aldus:

N. Ik doop u in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. (Amen.).

Of:

N. Ik doop u in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. (Amen.).

Almachtige en barmhartige God en Vader, wij danken en loven U dat U ons en onze kinderen door het bloed van Uw geliefde Zoon Jezus Christus al onze zonden vergeven hebt. En dat U ons door Uw Heilige Geest tot leden van Uw eniggeboren Zoon en zo tot Uw kinderen hebt aangenomen en ons dit met de Heilige Doop verzegelt en bekrachtigt.

Wij bidden U ook door Hem, Uw geliefde Zoon, dat U deze gedoopte broeder/zuster door Uw Heilige Geest altijd wilt

regeren, opdat hij/zij christelijk en godvrezend wandele en meer en meer groeie in de Heere Jezus Christus. Geef dat hij/zij zo Uw Vaderlijke goedheid en barmhartigheid die U hem/haar en ons allen hebt bewezen, zal belijden, in alle gerechtigheid onder onze enige Leraar, Koning en Hogepriester Jezus Christus moge leven en moedig tegen de zonde, de duivel en heel zijn rijk moge strijden en overwinnen.

Dan zal hij/zij U en Uw Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest, de enige en waarachtige God, eeuwig loven en prijzen. Amen.

Doop van kinderen – Orde I

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is of wordt nu gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

*Mt. 28:19-20
Keuzeteksten 1-3*

PRESENTATIE

doopgetuige of ouderling

Hier in Gods huis *is/zijn* binnengebracht
N (*roepnaam*), *dochter/zoon* van N en N

De doopouders komen naar voren (de getuigen voegen zich bij hen)

voorganger

Wat verlangen jullie?
ouders (en getuigen)

Dat ons kind gedoopt wordt.

of

Verlangen jullie dat jullie kind gedoopt wordt
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest?
ouders (en getuigen)

Ja, dat verlangen wij.

voorganger

En met welke naam zal zij/hij gedoopt worden?

ouders (en getuigen)

N (doopnamen)

voorganger

*Moge deze naam/mogen deze namen geschreven staan
in de palm van Gods hand.*

Js. 49:16

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

DOOPGEBED

Allen staan

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heilige God,

Gij die de eenvoud zelve zijt

en orde schept in de chaos,

die met uw rust onze onrust bezweert

en ons opwekt tot een leven in vrede –

laat uw licht schijnen in onze duisternis

en red ons hart van de dood.

Gij die de ark van Noach

dróeg op de golven van uw toorn

en ophief tot de berg van het behoud –

wees ons genadig, zend ons een teken,

een groene tak van nieuw leven

onder uw bewind.

Gij die het water van de Rode Zee

liet knielen voor de slaven,

zodat zij als vrije mensen, zingend,

de oever beklommen –

laat ook ons zo op weg gaan

naar het beloofde land.

Gij die uit dit volk van slaven,

dat tot vrijheid werd geroepen,

er Eén koos om als slaaf te sterven
– zijn doop in de Jordaan
voorteken van zijn dood –,
maak voor N (en N)
het water van de doop
tot water van het heil,
dat ons allen zuivert van schuld
door de kracht van uw Geest,
opdat wij, als herboren,
een nieuw leven beginnen
als vrienden en volgelingen
van Jezus, uw Zoon,
en eenmaal, als onze tijd gekomen is,
zalig sterven,
met Christus opstaan
en bij U geborgen zijn voor eeuwig.
Amen.

Keuzeteksten 4-7

BELIJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Eerste vorm

N en N (ouders/getuigen),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?
Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?
Ja, ik geloof.

Gelooft u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?
Ja, ik geloof.

Gelooft u in de heilige Geest;
gelooft u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?
Ja, ik geloof.

Tweede vorm

*N en N (ouders/getuigen),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:*

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,**

**zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

Derde vorm

*N en N (ouders/getuigen),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken:*

*Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?*

Ja, dat wil ik.

*Gelooft u in God de Vader,
onze Schepper en Verlosser?
Gelooft u in Jezus Christus, zijn Zoon,
onze gekruisigde en opgestane Heer?
Gelooft u in de heilige Geest,
die ons leven vernieuwt?*

Ja, ik geloof.

Vierde vorm

*Wij worden getuigen van de doop van N
en gedenken onze eigen doop.
Daarom belijden wij ons geloof:*

**Wij geloven één voor één
en ook samen:
de Heer is God en anders geen.
Amen, amen.**

**Wij geloven in de naam
Jezus Christus,
gestorven en weer opgestaan.
Halleluja!**

**Wij geloven dat de Geest
ook nog heden
de wereld en onszelf geneest.
Vrede, vrede.**

Liedsuggestie blz. 176

Allen gaan zitten; ouders (en getuigen) blijven staan

DOOP EN HANDOPLEGGING

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

*De voorganger legt de dopeling een hand op
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.*

*De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens.*

Ef. 4:24

*De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen
Ontvang het licht van Christus.*

GELOFTEN

voorganger

*Zo is de naam van dit kind/zijn de namen van deze
kinderen nu verenigd met de Naam van de drie-enige God.*

tot de afzonderlijke ouders (en getuigen)

*Willen jullie N (en N)
ontvangen als een kind/kinderen van God*

en je door *haar/zijn/hun* aanwezigheid
in jullie huis (en leven)
laten sterken in het geloof?
En willen jullie *haar/hem/hen* voorgaan
op de weg die de Heer ons heeft gebaad?

De voorganger noemt de ouders (en getuigen) bij naam

ouders (en getuigen)

Ja, dat willen wij.

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag *haar/hem/hen*
die gedoopt *is/zijn* in uw gebeden
en ga met *haar/hem/hen* de weg van het Koninkrijk.
**Welkom, kind(eren) van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.

En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Doop van kinderen – Orde II

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is of wordt nu gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

*Mt. 28:19-20
Keuzeteksten 1-3*

PRESENTATIE

doopgetuige of ouderling

Als dopeling(en) is/zijn
hier in Gods huis binnengebracht
N (roepnaam), dochter/zoon van N en N

De doopouders komen naar voren (de getuigen voegen zich bij hen)

voorganger

Welke naam hebben jullie aan dit kind gegeven?

of

Welke naam heeft dit kind gekregen?

ouders (en getuigen)

N (doopnamen)

voorganger

Moge deze naam/mogen deze namen geschreven staan
in de palm van Gods hand.

Js. 49:16

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

DOOPGEBED

Allen staan

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heilige God,

Gij die de eenvoud zelve zijt
en orde scheidt in de chaos,
die met uw rust onze onrust bezweert
en ons opwekt tot een leven in vrede –
laat uw licht schijnen in onze duisternis
en red ons hart van de dood.

Gij die de ark van Noach
dróeg op de golven van uw toorn
en ophief tot de berg van het behoud –
wees ons genadig, zend ons een teken,
een groene tak van nieuw leven
onder uw bewind.

Gij die het water van de Rode Zee
liet knielen voor de slaven,
zodat zij als vrije mensen, zingend,
de oever beklommen –
laat ook ons zo op weg gaan
naar het beloofde land.

Gij die uit dit volk van slaven,
dat tot vrijheid werd geroepen,
er Eên koos om als slaaf te sterven
– zijn doop in de Jordaan
voorteken van zijn dood –,
maak voor N (en N)
het water van de doop

tot water van het heil,
dat ons allen zuivert van schuld
door de kracht van uw Geest,
opdat wij, als herboren,
een nieuw leven beginnen
als vrienden en volgelingen
van Jezus, uw Zoon,
en eenmaal, als onze tijd gekomen is,
zalig sterven,
met Christus opstaan
en bij U geborgen zijn voor eeuwig.
Amen.

Keuzeteksten 4-7

BELIJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Eerste vorm

N en N (ouders/getuigen),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van *N*
en uw eigen doop te gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?

Ja, ik geloof.

Geloof u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?

Ja, ik geloof.

Geloof u in de heilige Geest;
geloof u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?

Ja, ik geloof.

Tweede vorm

*N en N (ouders/getuigen),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:*

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,**

**zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

Derde vorm

*N en N (ouders/getuigen),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken:*

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?
Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader,
onze Schepper en Verlosser?
Gelooft u in Jezus Christus, zijn Zoon,
onze gekruisigde en opgestane Heer?
Gelooft u in de Heilige Geest,
die ons leven vernieuwt?
Ja, ik geloof.

Vierde vorm

Wij worden getuigen van de doop van N
en gedenken onze eigen doop.
Daarom belijden wij ons geloof:

**Wij geloven één voor één
en ook samen:
de Heer is God en anders geen.
Amen, amen.**

**Wij geloven in de naam
Jezus Christus,
gestorven en weer opgestaan.
Halleluja!**

**Wij geloven dat de Geest
ook nog heden
de wereld en onszelf geneest.
Vrede, vrede.**

Liedsuggestie blz. 176

GELOFTEN

Gemeente, wilt u *N* (en *N*)
naar uw vermogen
helpen groeien in dit geloof
en wilt u *haar/hem/hen* helpen
Christus na te volgen?
Ja, dat willen wij.

Allen gaan zitten; ouders (en getuigen) blijven staan

tot de afzonderlijke ouders (en getuigen)

Beloven jullie *N* (en *N*),
die aan jullie *is/zijn* toevertrouwd,
met liefde en zorg te omringen?
Beloven jullie *haar/hem/hen* op te voeden
in de geest van het evangelie van Jezus Christus
en *haar/hem/hen* in liefde trouw te blijven
welke weg *zij/hij* in de toekomst ook zal/zullen gaan?
Beloven jullie zo elkaar en je kind(eren)
aan God op te dragen?

Hnd. 15:40; 20:32

De voorganger noemt de ouders (en getuigen) bij naam

ouders (en getuigen)

Ja, dat beloven wij.

voorganger

Willen jullie dat *N* (en *N*) gedoopt wordt/worden?

ouders (en getuigen)

Ja, dat willen wij.

DOOP EN HANDOPLEGGING

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

De voorganger legt de dopeling een hand op
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.

De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens. Ef. 4:24

De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen
Ontvang het licht van Christus.

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag haar/hem/hen
die gedoopt is/zijn in uw gebeden
en ga met haar/hem/hen de weg van het Koninkrijk.
**Welkom, kind(eren) van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.
En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Formulier om de Heilige Doop te bedienen aan de kleine kinderen van de gelovigen

De hoofdsom van de leer van de Heilige Doop omvat de volgende drie delen.

In de eerste plaats zijn wij met onze kinderen in zonde ontvangen en geboren. Daarom zijn wij mensen op wie de toorn van God rust, zodat wij in Zijn rijk niet kunnen komen, tenzij wij opnieuw geboren worden [*Éf. 2:3, Joh. 3:3*]. Dat leert ons de ondergang in en de besprenkeling met het water [*Rom. 6:4*]. Daardoor wordt ons de onreinheid van onze ziel aangewezen. Zo worden wij opgeroepen om een afkeer van onze zonde te hebben, ons voor God te verootmoedigen en onze reiniging en zaligheid buiten onszelf te zoeken.

In de tweede plaats betuigt en verzegelt ons de Heilige Doop de afwassing van de zonden door Jezus Christus [*Hnd. 22:16*]. Daarom worden wij gedoopt in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest [*Mt. 28:19*]. Als wij gedoopt worden in de Naam van de Vader, betuigt en verzegelt ons God de Vader dat Hij met ons een eeuwig verbond der genade opricht en ons tot Zijn kinderen en erfgenamen aanneemt [*Rom. 8:17*]. Daarom wil Hij ons met al het goede verzorgen, al het kwade van ons weren of dat kwade voor ons doen meewerken ten goede [*Rom. 8:28*]. Als wij gedoopt worden in de Naam van de Zoon, verzegelt ons de Zoon dat Hij ons wast in Zijn bloed van al onze zonden en ons in de gemeenschap van Zijn dood en opstanding inlijft [*1 Joh. 1:7*]. Zo worden wij van al onze zonden bevrijd en rechtvaardig voor God gerekend. Als wij gedoopt worden in de Naam van de Heilige Geest, verzekert ons de Heilige Geest door dit heilig sacrament, dat Hij in ons wonen en ons tot leden van Christus heiligen wil. Zo wil Hij ons schenken wat wij in Christus hebben, namelijk de afwassing van onze zonde en de dagelijkse vernieuwing van ons leven, totdat wij uiteindelijk in de gemeente van de uitverkorenen in het eeuwige leven geheel rein een plaats zullen ontvangen [*Éf. 5:27*].

In de derde plaats, omdat elk verbond twee kanten in zich heeft, worden wij door God door middel van de doop opgeroepen en verplicht tot een nieuwe gehoorzaamheid. Dit betekent dat wij innig verbonden zijn met deze enige God – Vader, Zoon en Heilige Geest –, Hem vertrouwen en liefhebben met heel ons hart, met heel onze ziel, in heel ons denken en met al onze

krachten [Mt. 22:37]. Verder, dat wij ons van de wereld afkeren, onze oude natuur doden en in een nieuw, godvrezend leven wandelen [Tit. 2:12]. En wanneer wij soms uit zwakheid in zonden vallen, moeten wij aan Gods genade niet twijfelen, en ook niet in de zonde blijven liggen. De doop is immers een zegel en ontwijfelbaar getuigenis dat wij een eeuwig verbond der genade met God hebben.

Hoewel onze kleine kinderen dit alles niet begrijpen, mogen we hen toch niet van de doop uitsluiten. Want zonder dat zij het weten, hebben zij ook deel aan de verdoemenis in Adam en zo worden zij ook zonder het te weten in Christus weer tot genade aangenomen. Immers, wat God zegt tot Abraham, de vader van alle gelovigen, geldt ook voor ons en onze kinderen: 'Ik zal Mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad¹ na u in hun geslachten, tot een eeuwig verbond, om u te zijn tot een God, en uw zaad na u' (Genesis 17:7). Hetzelfde verklaart Petrus met deze woorden: 'Want u komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen die daar verre zijn, zovelen als er de Heere, onze God, toe roepen zal' (Handelingen 2:39). Daarom heeft God vroeger bevolen de kinderen te besnijden. Deze besnijdenis was een zegel van het verbond en van de gerechtigheid van het geloof [Rom. 4:11]. Zo heeft ook Christus de kinderen omhelsd, de handen opgelegd en gezegend [Mc. 10:16]. Omdat (onder het nieuwe verbond) de doop in plaats van de besnijdenis gekomen is, behoort men de kleine kinderen als erfgenamen van het rijk van God en van Zijn verbond te dopen. De ouders hebben de plicht hun kinderen bij het opgroeien hierin uitvoeriger te onderwijzen.

Opdat wij deze heilige instelling van God tot Zijn eer, tot onze troost en tot opbouw van de gemeente mogen bedienen, laten wij Zijn heilige Naam aanroepen:

Almachtige en eeuwige God, U hebt naar Uw streng oordeel de ongelovige wereld, die geen berouw toonde, met de zondvloed gestraft. Maar U hebt de gelovige Noach met zijn achten in Uw grote barmhartigheid behouden en bewaard. U hebt de verharde farao met heel zijn volk in de Rode Zee verdronken, maar Uw volk Israël daar droogvoets doorheen geleid, waardoor de doop wordt aangeduid.

¹ 'Zaad' betekent hier 'nageslacht'.

Wij bidden U, pleitend op Uw grondeloze barmhartigheid, dat U deze kinderen in genade wilt aanzien en door Uw Heilige Geest in Uw Zoon, Jezus Christus wilt inlijven, opdat zij met Hem in Zijn dood begraven worden en met Hem mogen opstaan in een nieuw leven; hun kruis in de dagelijkse navolging van Christus blijmoedig mogen dragen en Hem toegewijd zijn met waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde; opdat zij dit leven, dat toch niet anders is dan een voortdurend sterven, door Uw genade getroost mogen verlaten en dat zij op de jongste dag voor de rechterstoel van Christus, Uw Zoon onbevreesd mogen verschijnen.

Door Hem, onze Heere Jezus Christus, Uw Zoon, die met U en de Heilige Geest, een enig God, leeft en regeert in eeuwigheid. Amen.

Vragen aan de ouders (en getuigen):

Geliefden in de Heere Christus, u hebt gehoord dat de doop een instelling van God is om aan ons en ons nageslacht Zijn verbond te verzegelen. Daarom moeten wij de doop met dat doel en niet uit gewoonte of bijgeloof gebruiken. Opdat het dan openlijk bekend wordt dat u zo gezind bent, zult u van uw kant op de volgende vragen oprecht antwoorden:

Ten eerste: Belijdt u dat onze kinderen, hoewel ze in zonde ontvangen en geboren zijn en daarom aan allerlei ellende, zelfs aan de verdoemenis onderworpen zijn, toch in Christus geheiligd zijn en daarom als leden van Zijn gemeente behoren gedoopt te zijn?

Ten tweede: Belijdt u dat de leer die in het Oude en Nieuwe Testament en in de artikelen van het christelijk geloof vervat is, en in de christelijke kerk alhier geleerd wordt, de ware en volkomen leer van de zaligheid is?

Ten derde: Belooft u en neemt u voor uw rekening deze kinderen van wie u vader en moeder (of getuige) bent, bij het opgroeien in deze leer naar uw vermogen te onderwijzen en te laten onderwijzen?

Antwoord:

Ja.

Daarna spreekt de dienaar bij het dopen aldus:

N. Ik doop u in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. (Amen.)

Of:

N. Ik doop u in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. (Amen.)

Almachtige en barmhartige God en Vader, wij danken en loven U dat U ons en onze kinderen door het bloed van Uw geliefde Zoon Jezus Christus al onze zonden vergeven hebt. En dat U ons door Uw Heilige Geest tot leden van Uw eniggeboren Zoon en zo tot Uw kinderen hebt aangenomen en ons dit met de Heilige Doop verzegelt en bekrachtigt.

Wij bidden U ook door Hem, Uw geliefde Zoon, dat U deze gedoopte kinderen door Uw Heilige Geest altijd wilt regeren, opdat zij christelijk en godvrezend opgevoed worden en meer en meer groeien in de Heere Jezus Christus. Geef dat ze zo Uw Vaderlijke goedheid en barmhartigheid die U hun en ons allen hebt bewezen, zullen belijden en in alle gerechtigheid onder onze enige Leraar, Koning en Hogepriester Jezus Christus leven en moedig tegen de zonde, de duivel en heel zijn rijk strijden en mogen overwinnen.

Dan zullen zij U en Uw Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest, de enige en waarachtige God, eeuwig loven en prijzen. Amen.

Doop van een kind vanaf zes jaar – Orde I

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is of wordt nu gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

*Mt. 28:19-20
Keuzeteksten 1-3*

PRESENTATIE

doopgetuige of ouderling

N en N

*zijn samen met hun kind N (roepnaam)
de weg naar de doopvont gegaan.
Nu zijn ze hier in Gods huis.*

Ouders en kind komen naar voren

voorganger tot de dopeling

N (roepnaam), wat wil je?

dopeling

Gedoopt worden!

of

voorganger tot de dopeling

N (roepnaam), wat wil je?

dopeling

Ik wil gedoopt worden.

of

voorganger tot de dopeling

N (roepnaam), wil je gedoopt worden?

dopeling

Ja.

voorganger

En met welke naam wil je gedoopt worden?

dopeling

N (doopnamen)

voorganger

Moge deze naam geschreven staan
in de palm van Gods hand.

Js. 49:16

DOOPGEBED

Allen staan

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heilige God,

Gij die de eenvoud zelve zijt

en orde schept in de chaos,

die met uw rust onze onrust bezweert

en ons opwekt tot een leven in vrede –

laat uw licht schijnen in onze duisternis

en red ons hart van de dood.

Gij die de ark van Noach

dróeg op de golven van uw toorn

en ophief tot de berg van het behoud –

wees ons genadig, zend ons een teken,

een groene tak van nieuw leven

onder uw bewind.

Gij die het water van de Rode Zee

liet knielen voor de slaven,

zodat zij als vrije mensen, zingend,
de oever beklommen –
laat ook ons zo op weg gaan
naar het beloofde land.

Gij die uit dit volk van slaven,
dat tot vrijheid werd geroepen,
er Eên koos om als slaaf te sterven
– zijn doop in de Jordaan
voorteken van zijn dood –,
maak voor N
het water van de doop
tot water van het heil,
dat ons allen zuivert van schuld
door de kracht van uw Geest,
opdat wij, als herboren,
een nieuw leven beginnen
als vrienden en volgelingen
van Jezus, uw Zoon,
en eenmaal, als onze tijd gekomen is,
zalig sterven,
met Christus opstaan
en bij U geborgen zijn voor eeuwig.
Amen.

Keuzeteksten 4-7

BELIJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Eerste vorm

N en N (*ouders/getuigen*),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?
Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in de heilige Geest;
gelooft u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?

Ja, ik geloof.

Tweede vorm

N en N (ouders/getuigen),

en u allen,

hier samengekomen rond de doopvont

om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

Derde vorm

*N en N (ouders/getuigen),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken:*

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?
Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader,
onze Schepper en Verlosser?
Gelooft u in Jezus Christus, zijn Zoon,

onze gekruisigde en opgestane Heer?
Geloof u in de heilige Geest,
die ons leven vernieuwt?
Ja, ik geloof.

Vierde vorm

Wij worden getuigen van de doop van N
en gedenken onze eigen doop.
Daarom belijden wij ons geloof:

**Wij geloven één voor één
en ook samen:
de Heer is God en anders geen.
Amen, amen.**

**Wij geloven in de naam
Jezus Christus,
gestorven en weer opgestaan.
Halleluja!**

**Wij geloven dat de Geest
ook nog heden
de wereld en onszelf geneest.
Vrede, vrede.**

Liedsuggestie blz. 171-176

Allen gaan zitten; dopeling en ouders/getuigen blijven staan

DOOP EN HANDOPLEGGING

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

De voorganger legt de dopeling een hand op
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.

De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens.

Ef. 4:24

De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen
Ontvang het licht van Christus.

GELOFTEN

voorganger

Zo is de naam van dit kind nu verenigd
met de Naam van de drie-enige God.

tot de ouders (en getuigen)

Willen jullie N
ontvangen als een kind van God
en je door *haar/zijn* aanwezigheid in jullie huis (en leven)
laten sterken in het geloof?
En willen jullie *haar/hem* voorgaan
op de weg die de Heer ons heeft gebaand?

De voorganger noemt de ouders (en getuigen) bij naam

ouders (en getuigen)

Ja, dat willen wij.

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag *haar/hem*
die gedoopt is in uw gebeden
en ga met *haar/hem* de weg van het Koninkrijk.
**Welkom, kind van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.

En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Doop van een kind vanaf zes jaar – Orde II

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is of wordt nu gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

*Mt. 28:19-20
Keuzeteksten 1-3*

PRESENTATIE

doopgetuige of ouderling

N en N

zijn samen met hun kind N (*roepnaam*)
de weg naar de doopvont gegaan.
Nu zijn ze hier in Gods huis.

Ouders en kind komen naar voren

DOOPGEBED

Allen staan

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heilige God,

Gij die de eenvoud zelve zijt
en orde scheidt in de chaos,
die met uw rust onze onrust bezweert
en ons opwekt tot een leven in vrede –
laat uw licht schijnen in onze duisternis
en red ons hart van de dood.

Gij die de ark van Noach
dróeg op de golven van uw toorn
en ophief tot de berg van het behoud –
wees ons genadig, zend ons een teken,
een groene tak van nieuw leven
onder uw bewind.

Gij die het water van de Rode Zee
liet knielen voor de slaven,
zodat zij als vrije mensen, zingend,
de oever beklommen –
laat ook ons zo op weg gaan
naar het beloofde land.

Gij die uit dit volk van slaven,
dat tot vrijheid werd geroepen,
er Eén koos om als slaaf te sterven
– zijn doop in de Jordaan
voorteken van zijn dood –,
maak voor N
het water van de doop
tot water van het heil,
dat ons allen zuivert van schuld
door de kracht van uw Geest,
opdat wij, als herboren,
een nieuw leven beginnen
als vrienden en volgelingen
van Jezus, uw Zoon,
en eenmaal, als onze tijd gekomen is,
zalig sterven,
met Christus opstaan
en bij U geborgen zijn voor eeuwig.
Amen.

Keuzeteksten 4-7

Eerste vorm

N en *N* (*ouders/getuigen*),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van *N*
en uw eigen doop te gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,

de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in de heilige Geest;
gelooft u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?

Ja, ik geloof.

Tweede vorm

*N en N (ouders/getuigen),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van N
en uw eigen doop te gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:*

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

Derde vorm

N en *N* (*ouders/getuigen*),
en u allen,
hier samengekomen rond de doopvont
om getuigen te worden van de doop van *N*
en uw eigen doop te gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader,
onze Schepper en Verlosser?
Gelooft u in Jezus Christus, zijn Zoon,
onze gekruisigde en opgestane Heer?
Gelooft u in de heilige Geest,
die ons leven vernieuwt?

Ja, ik geloof.

Vierde vorm

Wij worden getuigen van de doop van *N*
en gedenken onze eigen doop.
Daarom belijden wij ons geloof:

**Wij geloven één voor één
en ook samen:
de Heer is God en anders geen.
Amen, amen.**

**Wij geloven in de naam
Jezus Christus,
gestorven en weer opgestaan.
Halleluja!**

**Wij geloven dat de Geest
ook nog heden
de wereld en onszelf geneest.
Vrede, vrede.**

Liedsuggestie blz. 176

GELOFTEN

Gemeente, wilt u *N*
naar uw vermogen
helpen groeien in dit geloof
en wilt u *haar/hem* helpen
Christus na te volgen?

Ja, dat willen wij.

Allen gaan zitten; dopeling en ouders/getuigen blijven staan

tot de ouders (en getuigen)

Beloven jullie *N*

ook verder met liefde en zorg te omringen?

Beloven jullie *haar/hem* op te voeden

in de geest van het evangelie van Jezus Christus

en *haar/hem* in liefde trouw te blijven

welke weg *zij/hij* in de toekomst ook zal gaan?

Beloven jullie zo elkaar en je kind(eren)

aan God op te dragen?

Hnd. 15:40; 20:32

De voorganger noemt de ouders (en getuigen) bij naam

ouders (en getuigen)

Ja, dat beloven wij.

tot de dopeling

N (roepnaam),

wil je gedoopt worden?

dopeling

Ja.

voorganger

En met welke naam wil je gedoopt worden?

dopeling

N (doopnamen)

DOOP EN HANDOPLEGGING

N, ik doop je

in de naam van de Vader

en de Zoon

en de heilige Geest.

*De voorganger legt de dopeling een hand op
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.*

*De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens.*

Ef. 4:24

*De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen
Ontvang het licht van Christus.*

VERWELKOMING

Allen staan

voorganger

Gemeente, draag *haar/hem*
die gedoopt is in uw gebeden
en ga met *haar/hem* de weg van het Koninkrijk.
**Welkom, kind van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.
En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Belijdenis – Orde I

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

Mt. 28:19-20

PRESENTATIE

getuige of ouderling

Hier in Gods huis *zijn/is*

N en N (voornaam en familienaam van de geloofsleerlingen)

De geloofsleerlingen komen naar voren

voorganger

Wat verlang je?

geloofsleerling

Ik wil mijn doop beamen
en mijn geloof belijden.

of

voorganger

Verlang je je doop te beamen
en je geloof te belijden?

geloofsleerling

Ja, dat verlang ik.

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

BELJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Allen staan

Eerste vorm

Jullie die vandaag je doop wilt beamen,
en u allen die uw doop wilt gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,

geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in de heilige Geest;
gelooft u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?

Ja, ik geloof.

Tweede vorm

Jullie die vandaag je doop wilt beamen,
en u allen die uw doop wilt gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,**

**de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

Allen gaan zitten; geloofsleerlingen (en getuigen) blijven staan

HANDOPLEGGING

Laat ons bidden.
... gebedsstilte ...
Eeuwige, onze God,
schenk hun die uw naam belijden
en hun doop beamen
de gaven van uw heilige Geest,
opdat zij veel vrucht dragen.
U komt de heerlijkheid toe,
Vader, Zoon en heilige Geest,
nu en in eeuwigheid.
Amen.

of

Laat ons bidden.
... gebedsstilte ...
Eeuwige, onze God,
voor hen die uw naam belijden
en hun doop beamen
bidden wij:
zend uw Geest, de Trooster,
de Geest van wijsheid en verstand,
de Geest van inzicht en sterkte,
de Geest van kennis,
van eerbied
en liefde voor uw naam.
Amen.

De geloofsleerlingen komen beurtelings naar voren en knielen

De voorganger tekent een kruis op het voorhoofd van de geloofsleerling

*N (doopnamen),
je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.*

geloofsleerling

Amen.

De voorganger legt de handen op

Ontvang de heilige Geest.

Joh. 20:22

geloofsleerling

Amen.

of

voorganger

Wees gezegend

Hnd. 2:38; 10:45;

met de gave van de heilige Geest.

Ef. 1:13

geloofsleerling

Amen.

Dit kan gevolgd worden door een andere tekst, voor ieder persoonlijk gekozen

GELOFTEN

Je bent gedoopt met water en Geest
om voortaan Jezus te volgen
en met heel de kerk te belijden
dat Hij de weg is, de waarheid en het leven.

Wil je dan je aandeel hebben
in de gemeenschap die samengeroepen is
rond de Schriften en de Tafel
met lofzang en gebed,
en wil je je ontfermen
over elke levende ziel die God tot je zendt?

De voorganger noemt elke geloofsleerling bij naam

geloofsleerling

Ja, dat wil ik.

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag *hen/haar/hem*
die belijdenis van het geloof *hebben/heeft* afgelegd
en ga met *hen/haar/hem* de weg van het Koninkrijk.
**Welkom, kind(eren) van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.
En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Belijdenis – Orde II

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

Mt. 28:19-20

PRESENTATIE

getuige of ouderling

Om hun doop te beamen
zijn/is hier in Gods huis

N en N (*voornaam en familienaam van de geloofsleerlingen*)

De geloofsleerlingen komen naar voren

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

BELIJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Allen staan

Eerste vorm

Jullie die vandaag je doop wilt beamen,
en u allen die uw doop wilt gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

Ja, dat wil ik.

Geloof u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?

Ja, ik geloof.

Geloof u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?

Ja, ik geloof.

Geloof u in de heilige Geest;
geloof u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?

Ja, ik geloof.

Tweede vorm

Jullie die vandaag je doop wilt beamen,
en u allen die uw doop wilt gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

GELOFTEN

Gemeente, wilt u *N* en *N*
naar uw vermogen
helpen groeien in dit geloof
en wilt u *hen/haar/hem* helpen
Christus na te volgen?
Ja, dat willen wij.

Allen gaan zitten; geloofsleerlingen (en getuigen) blijven staan

tot de geloofsleerlingen

Willen jullie je aandeel hebben
in de gemeenschap die samengeroepen is
rond de Schriften en de Tafel
met lofzang en gebed;
en wil je je ontfermen
over elke levende ziel die God tot je zendt?

De voorganger noemt elke geloofsleerling bij naam

geloofsleerling

Ja, dat wil ik.

voorganger

Wil je zo je doop beamen
en je geloof belijden?

geloofsleerling

Ja, dat wil ik.

HANDOPLEGGING

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Eeuwige, onze God,
schenk hun die uw naam belijden
en hun doop beamen
de gaven van uw heilige Geest,
opdat zij veel vrucht dragen.
U komt de heerlijkheid toe,
Vader, Zoon en heilige Geest,
nu en in eeuwigheid.

Amen.

of

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Eeuwige, onze God,
voor hen die uw naam belijden
en de doop ontvangen
bidden wij:
zend uw Geest, de Trooster,
de Geest van wijsheid en verstand,
de Geest van inzicht en sterkte,

de Geest van kennis,
van eerbied
en liefde voor uw naam.

Amen.

De geloofsleerlingen komen beurtelings naar voren en knielen

De voorganger tekent een kruis op het voorhoofd van de geloofsleerling

N (doopnamen),

je bent een kind van God,

getekend + met het kruis van Christus.

geloofsleerling

Amen.

De voorganger legt de handen op

Ontvang de heilige Geest.

Joh. 20:22

geloofsleerling

Amen.

of

De voorganger legt de handen op

Wees gezegend

Hnd. 2:38; 10:45;

met de gave van de heilige Geest.

Ef. 1:13

geloofsleerling

Amen.

Dit kan gevolgd worden door een andere tekst, voor ieder persoonlijk gekozen

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag hen/haar/hem

die belijdenis van het geloof hebben/heeft afgelegd

en ga met hen/haar/hem de weg van het Koninkrijk.

**Welkom, kind(eren) van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.

En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Formulier voor de openbare geloofsbelijdenis¹

Almachtige God, Vader van alle barmhartigheid, wij danken U ootmoedig en van ganser harte voor uw goedheid aan ons en alle mensen bewezen.

Wij loven U om onze schepping en bewaring en om alle zegeningen van dit leven, maar bovenal om uw onschatbare liefde, waardoor U de wereld hebt verlost in onze Heere Jezus Christus, om de wegen en middelen van uw genade en de hoop op Uw heerlijkheid.

Wek in ons hart waarachtige dankbaarheid, dat wij Uw lof mogen verkondigen, niet alleen met onze lippen, maar door ons gehele leven, door ons toe te wijden aan Uw dienst en voor U te wandelen in gerechtigheid – door onze Heere Jezus Christus, Uw Zoon, aan wie met U en de Heilige Geest alle eer en heerlijkheid zij in eeuwigheid. Amen.

Gemeente des Heeren, enige broeders en zusters verlangen nu in uw midden persoonlijk en openlijk belijdenis van het geloof af te leggen, opdat zij mogen delen in de volle gemeenschap van de kerk. Zij worden hierdoor tot het Heilig Avondmaal toegelaten en dragen medeverantwoordelijkheid voor de opbouw van de gemeente van Christus.

Wij geloven en belijden dat God in Christus Zijn kinderen vergadert uit alle rassen en volken en hen verenigt tot één lichaam, waarvan Jezus Christus het hoofd is en wij de leden zijn.

In de Heilige Doop wordt ons betuigd en verzegeld, dat wij in Gods genadeverbond opgenomen zijn. Daarom behoren wij als leden van Christus' gemeente gedoopt te zijn. Daarmee dragen wij zijn merk- en veldteken². In het Heilig Avondmaal, waar Christus ons brood en wijn geeft als tekenen en zegelen van Zijn gekruisigd lichaam en Zijn vergoten bloed, verbindt Hij ons telkens opnieuw tot de waarachtige gemeenschap met Zichzelf en met elkaar.

¹ Deze orde biedt tevens de mogelijkheid voor het dopen van volwassenen. In het formulier om de Heilige Doop te bedienen aan volwassen personen wordt echter meer expliciet op de volwassenendoop ingegaan.

² Veldteken = banier.

Zo verenigd met Christus, zijn wij geroepen met woord en daad Hem te belijden als Heere en Heiland, en Gods Koninkrijk te verkondigen en te verwachten.

De kerkenraad heeft, na gevraagd te hebben naar uw geloof en kennis van de waarheid, met vertrouwen en blijdschap in uw voornemen toegestemd. Daarom verzoek ik u, broeders en zusters, die nu belijdenis van het geloof wilt afleggen, op te staan en in dankbare gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift en in gemeenschap met de belijdenis van de vaders³ te antwoorden op de volgende vragen:

Ten eerste: Belijdt u te geloven in God, de Vader, de Almachtige, Schepper van hemel en aarde, en in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere en in de Heilige Geest?

Ten tweede: Aanvaardt u de roeping om, als lid van de gemeente, die God Zich in Christus tot het eeuwige leven verkoren heeft, door Zijn genade tegen de zonde en de duivel te strijden, uw Heiland te volgen in leven en sterven, Hem te belijden voor de mensen en met blijdschap te arbeiden in Zijn Koninkrijk?

Ten derde: Wilt u, in de gemeenschap van de Protestantse Kerk in Nederland en onder haar opzicht, getrouw zijn onder de bediening van het Woord en de sacramenten, volharden in het gebed en het lezen van de Heilige Schrift, en wilt u met de u geschonken gaven meewerken aan de opbouw van de gemeente van Christus?

Wat is daarop uw antwoord, N.?

Antwoord:

Ja.

De predikant spreekt vervolgens een woord uit de Heilige Schrift: 1 Timotheüs 6:12-16 of Hebréeën 13:20-21.

Nu wordt de Heilige Doop bediend aan hen die niet als kind ten doop zijn gehouden.

N. Ik doop u in de Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. (Amen.)

Of:

N. Ik doop u in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. (Amen.)

³ Zie voor dit punt ook de Verantwoording.

Uit kracht van uw doop en als gevolg van uw persoonlijke belijdenis van het geloof, verklaren wij u, in de gemeenschap van de Kerk van Christus, tot belijdende leden van de Protestantse Kerk in Nederland en nodigen u tot de tafel des Heeren.

De God van alle genade, die u in Christus geroepen heeft tot zijn eeuwige heerlijkheid, Hij zal u volmaken, bevestigen, sterken en grondvesten. Hem zij de kracht in alle eeuwigheid. Amen [*1 Pe. 5:10,11*].

Geliefde broeders en zusters in de Heere, nu u door uw belijdenis in alle voorrechten van het lidmaatschap van de Kerk van Christus delen mag, bedenkt te allen tijde dat u medeburgers van de heiligen bent en huisgenoten van God, gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Jezus Christus Zelf de hoeksteen is; in Hem wordt ook u mede gebouwd tot een woonstede van God in de Geest [*Éf. 2:19-22*].

Gemeente van Jezus Christus, nu u de belijdenis van deze broeders en zusters hebt gehoord (en getuige geweest bent van de doop) en hun toelating tot het Heilig Avondmaal hebt vernomen, bevelen wij hen aan in uw liefde en zorg, als leden, die met ons één zijn in de Heere. Gedenk de woorden van onze Heere Jezus Christus: Een nieuw gebod geef ik u dat u elkander liefhebt, gelijk Ik u liefgehad heb, dat u ook elkander liefhebt. Hieraan zullen allen weten, dat u discipelen van Mij zijt, indien u liefde hebt onder elkander [*Joh. 13:34,45*].

Belijden wij ons christelijk geloof:

Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper des hemels en der aarde.

En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere; die ontvangen is van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle; ten derden dage wederom opgestaan van de doden; opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods, des almachtigen Vaders; van waar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.

Ik geloof in de Heilige Geest. Ik geloof een heilige, algemene christelijke Kerk, de gemeenschap der heiligen; vergeving der zonden; wederopstanding des vleses; en een eeuwig leven. Amen.

Laat ons bidden:

Almachtige en getrouwe God, die beloofd hebt Uw kerk op aarde in stand te zullen houden en die in Uw liefde ook deze broeders en zusters hebt geroepen U te belijden en te dienen, wij bidden U: vermeerder in hen de genade van de Heilige Geest, opdat zij mogen toenemen in het geloof en trouw mogen blijven in de liefde tot U.

Heere Jezus, grote Herder, wil ook deze schapen van Uw kudde veilig leiden en, als zij ooit verschrikt mochten worden door verzoeking en vervolging, hun zwakke krachten sterken en hen bewaren, dat zij niet afdwalen.

Behoed hen en ons allen, opdat wij eenmaal na volbrachte strijd mogen ingaan in de vreugde van Uw Koninkrijk, om met allen die Uw Naam belijden, U te loven en te dienen in heerlijkheid.

Onze Vader, Die in de hemelen zijt!

Uw Naam worde geheiligd.

Uw Koninkrijk kome.

Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.

Want Uw is het Koninkrijk,

en de kracht,

en de heerlijkheid,

in eeuwigheid. Amen.

Belijdenis (en doop) van volwassenen en doop van kinderen – Orde I

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is of wordt nu gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

*Mt. 28:19-20
Keuzeteksten 1-3*

PRESENTATIE

getuige of ouderling

Hier in Gods huis zijn

N en N (voornaam en familienaam van alle geloofsleerlingen)

De dopelingen komen naar voren

voorganger

Wat verlang je?

dopeling

Dat ik gedoopt word.

of

voorganger

Verlang je gedoopt te worden

in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest?

dopeling

Ja, dat verlang ik.

voorganger

En met welke naam wil je gedoopt worden?

dopeling

N (doopnamen)

voorganger

Moge deze naam geschreven staan

in de palm van Gods hand.

Js. 49:16

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

De andere geloofsleerlingen komen naar voren

voorganger

Wat verlang je?

geloofsleerling

Ik wil mijn doop beamen

en mijn geloof belijden.

of

voorganger

Verlang je je doop te beamen en je geloof te belijden

in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest?

geloofsleerling

Ja, dat verlang ik.

getuige of ouderling

Ook is/zijn hier binnengebracht

N (roepnaam), dochter/zoon van N en N

De doopouders komen naar voren (de getuigen voegen zich bij hen)

voorganger

Wat verlangen jullie?

ouders (en getuigen)

Dat ons/dit kind gedoopt wordt.

of

voorganger

Verlangen jullie dat *jullie/dit* kind gedoopt wordt

in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest?

ouders (en getuigen)

Ja, dat verlangen wij.

voorganger

En met welke naam zal *zij/hij* gedoopt worden?

ouders (en getuigen)

N (doopnamen)

voorganger

Moge deze naam/mogen deze namen geschreven staan

in de palm van Gods hand.

Js. 49:16

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

DOOPGEBED

Allen staan

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heilige God,

Gij die de eenvoud zelve zijt

en orde scheidt in de chaos,

die met uw rust onze onrust bezweert

en ons opwekt tot een leven in vrede -

laat uw licht schijnen in onze duisternis

en red ons hart van de dood.

Gij die de ark van Noach

dróeg op de golven van uw toorn

en ophief tot de berg van het behoud -

wees ons genadig, zend ons een teken,

een groene tak van nieuw leven

onder uw bewind.

Gij die het water van de Rode Zee

liet knielen voor de slaven,

zodat zij als vrije mensen, zingend,

de oever beklommen -

laat ook ons zo op weg gaan

naar het beloofde land.

Gij die uit dit volk van slaven,
dat tot vrijheid werd geroepen,
er Eén koos om als slaaf te sterven
– zijn doop in de Jordaan
voorteken van zijn dood –,
maak voor N (en N)
het water van de doop
tot water van het heil,
dat ons allen zuivert van schuld
door de kracht van uw Geest,
opdat wij, als herboren,
een nieuw leven beginnen
als vrienden en volgelingen
van Jezus, uw Zoon,
en eenmaal, als onze tijd gekomen is,
zalig sterven,
met Christus opstaan
en bij U geborgen zijn voor eeuwig.
Amen.

Keuzeteksten 4-7

BELJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Eerste vorm

Jullie die vandaag de doop wilt ontvangen,
jullie die je doop wilt beamen,
jullie die je kind wilt laten dopen,
en u allen die uw doop wilt gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?

Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?
Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?
Ja, ik geloof.

Gelooft u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?
Ja, ik geloof.

Gelooft u in de heilige Geest;
gelooft u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?
Ja, ik geloof.

Tweede vorm

Jullie die vandaag de doop wilt ontvangen,
jullie die je doop wilt beamen,
jullie die je kind wilt laten dopen,
en u allen, die uw doop wilt gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,**

**die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

Allen gaan zitten; alle geloofsleerlingen en ouders/getuigen blijven staan

DOOP EN HANDOPLEGGING VOLWASSENEN

Laat ons bidden.
... gebedsstilte ...
Eeuwige, onze God,
schenk hun die uw naam belijden
en de doop ontvangen of hun doop beamen
de gaven van uw heilige Geest,
opdat zij veel vrucht dragen.
U komt de heerlijkheid toe,
Vader, Zoon en heilige Geest,
nu en in eeuwigheid.
Amen.

of

Laat ons bidden.
... gebedsstilte ...
Eeuwige, onze God,
voor hen die uw naam belijden
en de doop ontvangen of hun doop beamen
bidden wij:
zend uw Geest, de Trooster,

de Geest van wijsheid en verstand,
de Geest van inzicht en sterkte,
de Geest van kennis,
van eerbied
en liefde voor uw naam.
Amen.

De dopelingen komen beurtelings naar voren en knielen

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

dopeling
Amen.

De voorganger tekent een kruis op het voorhoofd van de dopeling
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.

dopeling
Amen.

De voorganger legt de handen op
Ontvang de heilige Geest.

Joh. 20:22

dopeling
Amen.

of

De voorganger legt de handen op
Wees gezegend
met de gave van de heilige Geest.

Hnd. 2:38; 10:45;

Ef. 1:13

dopeling
Amen.

Dit kan gevolgd worden door een andere tekst, voor ieder persoonlijk gekozen

De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens.

Ef. 4:24

De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen

Ontvang het licht van Christus.

De andere geloofsleerlingen komen nu beurtelings naar voren en knielen

De voorganger tekent een kruis op het voorhoofd van de geloofsleerling

*N (doopnamen), je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.*

geloofsleerling

Amen.

De voorganger legt de handen op

Ontvang de heilige Geest.

Joh. 20:22

geloofsleerling

Amen.

of

De voorganger legt de handen op

Wees gezegend

Hnd. 2:38; 10:45;

met de gave van de heilige Geest.

Ef. 1:13

geloofsleerling

Amen.

Dit kan gevolgd worden door een andere tekst, voor ieder persoonlijk gekozen

GELOFTEN

*Je bent gedoopt met water en Geest
om voortaan Jezus te volgen
en met heel de kerk te belijden
dat Hij de weg is, de waarheid en het leven.*

*Wil je dan je aandeel hebben
in de gemeenschap die samengeropen is
rond de Schriften en de Tafel
met lofzang en gebed,
en wil je je ontfermen
over elke levende ziel die God tot je zendt?*

De voorganger noemt elke geloofsleerling bij naam

geloofsleerling

Ja, dat wil ik.

DOOP EN HANDOPLEGGING KINDEREN

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

De voorganger legt de dopeling een hand op
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.

De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens. Ef. 4:24

De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen
Ontvang het licht van Christus.

GELOFTEN

voorganger

Zo is de naam van dit kind/zijn de namen van deze kinderen nu verenigd met de Naam van de drie-enige God.

tot de afzonderlijke ouders (en getuigen)

Willen jullie N (en N)
ontvangen als een kind/kinderen van God
en je door haar/zijn/hun aanwezigheid
in jullie huis en leven
laten sterken in het geloof?
En willen jullie haar/hem/hen voorgaan
op de weg die de Heer ons heeft gebaad?

De voorganger noemt de ouders (en getuigen) bij naam

ouders (en getuigen)

Ja, dat willen wij.

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag in uw gebeden
hen die gedoopt zijn/hem/haar die gedoopt is
en hen/haar/hem die belijdenis
van het geloof hebben/heeft afgelegd,
en ga met hen de weg van het Koninkrijk.

**Welkom, kinderen van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.
En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Belijdenis (en doop) van volwassenen en doop van kinderen – Orde II

*Indien mogelijk verzamelen allen zich rond de doopvont
De doopvont is of wordt nu gevuld met water*

ONDERWIJZING

‘Niemand leeft voor zichzelf
en niemand sterft voor zichzelf;
wij leven en sterven voor God onze HEER,
aan Hem behoren wij toe.’

naar Rom. 14:7-8

Onze Heer Jezus Christus,
die zich zelf heeft laten dopen
om te delen in ons leven en onze dood,
en die uit de dood is opgestaan
om ons te doen delen in zijn leven,
heeft vóór zijn hemelvaart
de opdracht gegeven:

‘Ga dus op weg
en maak alle volken tot mijn leerlingen
door hen te dopen
in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren dat ze zich moeten houden
aan alles wat ik jullie opgedragen heb.
En houd dit voor ogen:
ik ben met jullie, alle dagen,
tot aan de voltooiing van deze wereld.’

*Mt. 28:19-20
Keuzeteksten 1-3*

PRESENTATIE

getuige of ouderling

Om de doop te ontvangen
of hun doop te beamen
zijn hier in Gods huis
N en N (*voornaam en familenaam van alle geloofsleerlingen*)

De geloofsleerlingen komen naar voren

getuige of ouderling

Ook is/zijn hier als dopeling(en) binnengebracht
N (roepnaam), dochter/zoon van N en N

De doopouders komen naar voren (de getuigen voegen zich bij hen)

voorganger

Welke naam hebben jullie aan dit kind gegeven?

of

Welke naam heeft dit kind gekregen?

ouders (en getuigen)

N (doopnamen)

voorganger

*Moge deze naam/mogen deze namen geschreven staan
in de palm van Gods hand.*

Js. 49:16

Hier kan een getuigenis worden gegeven van persoonlijke motieven

DOOPGEBED

Allen staan

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Heilige God,

Gij die de eenvoud zelve zijt

en orde schept in de chaos,

die met uw rust onze onrust bezweert

en ons opwekt tot een leven in vrede -

laat uw licht schijnen in onze duisternis

en red ons hart van de dood.

Gij die de ark van Noach

dróeg op de golven van uw toorn

en ophief tot de berg van het behoud -

wees ons genadig, zend ons een teken,

een groene tak van nieuw leven

onder uw bewind.

Gij die het water van de Rode Zee

liet knielen voor de slaven,

zodat zij als vrije mensen, zingend,

de oever beklommen -

laat ook ons zo op weg gaan
naar het beloofde land.

Gij die uit dit volk van slaven,
dat tot vrijheid werd geroepen,
er Eén koos om als slaaf te sterven
– zijn doop in de Jordaan
voorteken van zijn dood –,
maak voor N (en N)
het water van de doop
tot water van het heil,
dat ons allen zuivert van schuld
door de kracht van uw Geest,
opdat wij, als herboren,
een nieuw leven beginnen
als vrienden en volgelingen
van Jezus, uw Zoon,
en eenmaal, als onze tijd gekomen is,
zalig sterven,
met Christus opstaan
en bij U geborgen zijn voor eeuwig.
Amen.

Keuzeteksten 4-7

BELJDENIS: AFWENDING EN TOEWENDING

Eerste vorm

Jullie die vandaag de doop wilt ontvangen,
jullie die je doop wilt beamen,
jullie die je kind wilt laten dopen,
en u allen, die uw doop wilt gedenken:

Wilt u zich afwenden van alle kwaad,
van alles wat Gods wil weerstaat?
En wilt u zich toewenden naar Christus
en naar zijn Rijk dat komt?
Ja, dat wil ik.

of

Wilt u de HEER uw God dienen
en naar zijn stem alleen horen?
Ja, dat wil ik.

Wilt u zich verzetten tegen alle machten
die als goden over ons willen heersen?

Ja, dat wil ik.

Wilt u ieder slavenjuk afwerpen
en leven in de vrijheid van Gods kinderen?

Ja, dat wil ik.

Gelooft u in God de Vader, de Almachtige,
Schepper van hemel en aarde?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
neergedaald in het rijk van de dood,
op de derde dag opgestaan van de doden,
opgevaren naar de hemel,
en zit aan de rechterhand van God,
de almachtige Vader,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden?

Ja, ik geloof.

Gelooft u in de heilige Geest;
gelooft u de heilige katholieke Kerk,
de gemeenschap der heiligen;
de vergeving van de zonden,
de opstanding des vleses,
en het eeuwige leven?

Ja, ik geloof.

Tweede vorm

Jullie die vandaag de doop wilt ontvangen,
jullie die je doop wilt beamen,
jullie die je kind wilt laten dopen,
en u allen die uw doop wilt gedenken,
zegt tegen alle kwade machten in
wat de kerk belijdt, de eeuwen door:

**Ik geloof in God de Vader, de Almachtige,
Schepper des hemels en der aarde.
En in Jezus Christus,
zijn eniggeboren Zoon, onze Heer,
die ontvangen is van de heilige Geest,
geboren uit de maagd Maria,
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
is gekruisigd, gestorven en begraven,
nedergedaald ter helle,
ten derden dage wederom opgestaan van de doden,
opgevaren ten hemel,
zittende ter rechterhand Gods,
des almachtigen Vaders,
vanwaar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden.
Ik geloof in de heilige Geest,
ik geloof een heilige, algemene, christelijke Kerk,
de gemeenschap der heiligen,
vergeving der zonden,
wederopstanding des vleses
en een eeuwig leven. Amen.**

GELOFTEN

Gemeente, wilt u *N* en *N*
(de voorganger noemt hier alle geloofsleerlingen)
naar uw vermogen
helpen groeien in dit geloof
en wilt u hen helpen
Christus na te volgen?
Ja, dat willen wij.

Allen zitten; alle geloofsleerlingen en ouders/getuigen blijven staan

tot alle volwassen geloofsleerlingen
Willen jullie je aandeel hebben
in de gemeenschap die samengeroepen is
rond de Schriften en de Tafel
met lofzang en gebed;
en wil je je ontfermen
over elke levende ziel die God tot je zendt?

De voorganger noemt elke geloofsleerling bij naam

geloofsleerling

Ja, dat wil ik.

voorganger

N, wil je zo je doop beamen
en je geloof belijden?

geloofsleerling

Ja, dat wil ik.

voorganger

N, wil je gedoopt worden?

dopeling

Ja, dat wil ik.

voorganger

En met welke naam wil je gedoopt worden?

dopeling

N (doopnamen).

DOOP EN HANDOPLEGGING VOLWASSENEN

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Eeuwige, onze God,
schenk hun die uw naam belijden
en de doop ontvangen of hun doop beamen
de gaven van uw heilige Geest,
opdat zij veel vrucht dragen.
U komt de heerlijkheid toe,
Vader, Zoon en heilige Geest,
nu en in eeuwigheid.

Amen.

of

Laat ons bidden.

... gebedsstilte ...

Eeuwige, onze God,
voor hen die uw naam belijden
en de doop ontvangen of hun doop beamen
bidden wij:
zend uw Geest, de Trooster,
de Geest van wijsheid en verstand,
de Geest van inzicht en sterkte,
de Geest van kennis,

van eerbied
en liefde voor uw naam.
Amen.

De dopelingen komen beurtelings naar voren en knielen

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

dopeling
Amen.

De voorganger tekent een kruis op het voorhoofd van de dopeling
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.

dopeling
Amen.

De voorganger legt de dopeling een hand op
Ontvang de heilige Geest.

Joh. 20:22

dopeling
Amen.

of

voorganger
Wees gezegend
met de gave van de heilige Geest.

Hnd. 2:38; 10:45;

Ef. 1:13

dopeling
Amen.

Dit kan gevolgd worden door een andere tekst, voor ieder persoonlijk gekozen

De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens.

Ef. 4:24

De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen

Ontvang het licht van Christus.

De andere geloofsleerlingen komen nu beurtelings naar voren en knielen

De voorganger tekent een kruis op het voorhoofd van de geloofsleerling

*N (doopnaam), je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.*

geloofsleerling

Amen.

De voorganger legt de geloofsleerling de handen op

Ontvang de heilige Geest.

Joh. 20:22

geloofsleerling

Amen.

of

Wees gezegend

Hnd. 2:38; 10:45;

met de gave van de heilige Geest.

Ef. 1:13

geloofsleerling

Amen.

Dit kan gevolgd worden door een andere tekst, voor ieder persoonlijk gekozen

GELOFTEN

voorganger tot de afzonderlijke ouders (en getuigen)

Beloven jullie N (en N),

die aan jullie is/zijn toevertrouwd,

met liefde en zorg te omringen?

Beloven jullie haar/hem/hen op te voeden

in de geest van het evangelie van Jezus Christus

en haar/hem/hen in liefde trouw te blijven

welke weg zij/hij in de toekomst ook zal/zullen gaan?

Beloven jullie zo elkaar en je kind(eren)

aan God op te dragen?

Hnd. 15:40; 20:32

De voorganger noemt de ouders (en getuigen) bij naam

ouders (en getuigen)

Ja, dat beloven wij.

voorganger

Willen jullie dat N (en N) gedoopt wordt/worden?

ouders (en getuigen)

Ja, dat willen wij.

DOOP EN HANDOPLEGGING KINDEREN

N, ik doop je
in de naam van de Vader
en de Zoon
en de heilige Geest.

De voorganger legt de dopeling een hand op
Je bent een kind van God,
getekend + met het kruis van Christus.

De diaken kan een doopkleed omleggen
Bekleed je met de nieuwe mens.

De diaken kan een doopkaars - ontstoken aan de paaskaars - overhandigen
Ontvang het licht van Christus.

VERWELKOMING

Allen staan

Gemeente, draag in uw gebeden
hen die gedoopt zijn/hem/haar die gedoopt is
en *hen/haar/hem* die belijdenis
van het geloof *hebben/heeft* afgelegd,
en ga met hen de weg van het Koninkrijk.
**Welkom, kinderen van God,
welkom in de kerk van Christus,
wereldwijd en in ons midden.**

De vrede van de Heer zij altijd met u.
En met uw geest.

Voorganger, dopeling (en getuigen) en overige gemeenteleden brengen elkaar de vredegroet

LOFLIED

Liedsuggesties blz. 171-176

Keuzeteksten

Onderwijzing

1. *De belofte van het verbond*

Om heel de aarde te tonen wie Hij is, heeft God zich een volk verkoren in Abraham, Isaak en Jakob en hun nageslacht. Met dit volk sloot God een altijddurend verbond, waardoor het erfgenaam werd van zijn belofte. Temidden van de volkeren was dit ene volk niet langer gericht op wat voor ogen is, maar op Gods Woord, dat sprak van een land dat overvloedt van melk en honing, en van een vreugdemaaltijd voor alle volken op de Sion. God gaf opdracht de mannen van dit volk als teken van het verbond te besnijden. Door de besnijdenis is het Joodse volk God zichtbaar toegewijd. De besnijdenis maakt aanschouwelijk dat Israël niet leeft naar het vlees, maar met het oog op de belofte.

In zijn belofte van het verbond met Abraham gedacht God alle volkeren van de aardbodem. Trouw aan zijn verbond zond Hij daarom tot ons heil zijn Zoon Jezus Christus. Deze is zoon van Israël en deelt in het verbond van God met zijn volk. Hij werd besneden en heeft zijn besnijdenis verstaan als belofte en opdracht. Om ons te redden heeft Hij, die zonder zonde was, zich geschaard onder zondaars die bekering nodig hebben. Hij is gegaan tot Johannes bij de Jordaan en heeft de doop der bekering tot vergeving van zonden ondergaan. Met zijn ondergang in het Jordaanwater aanvaardde Hij het ambt van Middelaar en nam Hij zijn kruis op zich. Hij gaf zijn leven tot volkomen verzoening van al onze zonden en juist zo werd Hij de besnedene van hart.

Aan de kerk uit de volken heeft Christus bevolen hen tot zijn leerling te maken door hen te dopen in de Naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich te houden hebben aan alles wat Hij heeft opgedragen. Zo worden ook zij erfgenamen van de belofte aan Abraham en zijn volk. Door de doop met water zijn zij God zichtbaar toegewijd. Daarom worden wij en onze kinderen gedoopt in de Naam van de drie-enige God: van de Vader, omdat Hij de God is van het verbond; van de Zoon, omdat Christus het verbond met zijn bloed heeft

bezegeld; van de heilige Geest, omdat Die ons alles leert en te binnen brengt wat de Zoon heeft gezegd. Zo worden wij geleid tot de belofte en het leven der dankbaarheid.

2. Gedoopt in de naam van de drie-enige God

Bij zijn hemelvaart heeft onze Heer Jezus Christus zijn apostelen de opdracht gegeven: 'Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest en hen te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb.' (*Mt. 28:19*). Gehoorzaam aan deze opdracht wordt in de kerk de heilige Doop bediend aan kleine en grote mensen.

Wij gedenken het woord van de apostel Johannes: 'Bedenk toch hoe groot de liefde is die de Vader ons heeft geschonken! Wij worden kinderen van God genoemd, en dat zijn we ook' (*1 Joh. 3:1*). Wie gedoopt worden in de naam van de Vader, ontvangen het teken en zegel van het verbond van zijn genade: wij mogen zijn kinderen zijn en heten erfgenamen van de belofte. Dat is ons heil en ons behoud.

Wij danken de Heer, onze God.

Wij gedenken het woord dat tot de apostel Paulus gezegd is: 'Sta op, laat je dopen en je zonden wegwassen, terwijl je zijn naam aanroept' (*Hnd. 22:16*). Wie gedoopt worden in de naam van de Zoon, ontvangen het teken en zegel van de afwassing van al hun zonden door het bloed van Jezus Christus: in de gemeenschap van zijn dood en opstanding zijn wij rechtvaardig voor God. Dat is ons heil en ons behoud.

Wij danken de Heer, onze God.

Wij gedenken het woord dat de apostel Petrus op de pinksterdag gesproken heeft: 'Keer u af van uw huidige leven en laat u dopen onder aanroeping van Jezus Christus om vergeving te krijgen voor uw zonden. Dan zal de heilige Geest u geschonken worden' (*Hnd. 2:38-39a*). Wie gedoopt worden in de naam van de heilige Geest, ontvangen de belofte dat de heilige Geest in hen wil wonen: met ontzag voor de HEER zal Hij ons vervullen, zodat wij ons niet van Hem afkeren (*Jr. 32,40*).

Dat is ons heil en ons behoud.

Wij danken de Heer, onze God.

3. *Gezegend de Naam van de Heer*

Onze Heer Jezus Christus
heeft na zijn verrijzenis uit de doden
tot zijn leerlingen gezegd:
'Mij is gegeven alle macht
in hemel en op aarde.
Gaat dan heen,
maakt alle volken tot mijn discipelen,
door hen te dopen
in de Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest
en hen te leren onderhouden
al wat ik u bevolen heb.
En zie ik ben met u al de dagen,
tot aan de voleinding der wereld.'

Mt. 28:19-20

Gezegend de Naam van de Heer.

De apostel Paulus zegt:
'Wij zijn met Christus Jezus begraven
door de doop in de dood,
opdat, gelijk Christus uit de doden is opgewekt
door de majesteit des Vaders,
zo ook wij in nieuweid des levens zouden wandelen.'

Rom. 6:4

Gezegend de Naam van de Heer.

Hij heeft u door de Geest zo geleid,
dat in uw hart het verlangen is gegroeid
Christus op zijn weg na te volgen
en uw leven te vernieuwen
uit kracht van het evangelie.
In de doop wordt u met de Heer
en met zijn kerk verbonden.

Gezegend de Naam van de Heer.

In de doop doet God u herboren worden
uit het water en de heilige Geest
en bent u gereinigd
door het bloed van Christus.

Gezegend de Naam van de Heer.

In de doop wordt u gezalft
met de gaven van de heilige Geest, de Trooster,
de geest van wijsheid en verstand,

de geest van inzicht en sterkte,
de geest van kennis en eerbied,
de geest van liefde voor de Heer.

Js. 11:2

Gezegend de Naam van de Heer.

Door de doop zult u kracht ontvangen
om getuige van Christus te zijn
daar waar Hij u roept,
vandaag en alle dagen van uw leven.

Gezegend de Naam van de Heer.

Doopgebed

4. Een heilzame zondvloed

Almachtige, eeuwige God, –

Gij, die door de zondvloed
de ongelovige wereld
volgens uw gestreng gericht
hebt verworpen,
en de gelovige Noach met zijn achten
naar uw grote barmhartigheid
hebt bewaard;

Gij, die de verharde farao met al de zijnen
in de Rode Zee hebt verdronken
en uw volk Israël er droogvoets doorheen geleid
(daarmee een teken oprichtende
van dit bad van uw heilige Doop);

ja Gij, die door de doop van uw geliefde Zoon,
onze Heer Jezus Christus,
de Jordaan en alle wateren
tot een heilzame zondvloed
en overvloedige afwassing der zonden
hebt geheiligd en ingezet, –

wij bidden U bij deze uw grondeloze barmhartigheid,
dat Gij *N* en *N* genadig wilt aanzien
en hen door uw heilige Geest
bij uw Zoon Jezus Christus wilt inlijven;

opdat zij met Hem in zijn dood worden begraven
en met Hem mogen opstaan in een nieuw leven;

opdat zij hun kruis, Hem dagelijks navolgende,
vrolijk mogen dragen
en Hem aanhangen met waarachtig geloof,
vaste hoop
en vurige liefde;

opdat zij dit leven
(dat toch niet anders is dan een gestadige dood)
om uwentwil getroost verlaten
en ten laatsten dage voor de rechterstoel van Christus,
zonder verschrikken mogen verschijnen:

door Hem, onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,
die met U en de heilige Geest, één enig God,
leeft en regeert in eeuwigheid.

Amen.

5. *Een overvloed van heil*

O God, Gij heilige, eeuwige,
die Heer van alle machten zijt! -

de grote vloed over de wereld,
dat is wat wij vrezen
als een rechtvaardig oordeel;
maar Gij zijt de God van Noach
en van het behoud voor alle schepselen...
De grote afgodische macht, de vijand van uw kinderen,
hebt Gij doen ondergaan
in de Rode Zee der bevrijding,
maar Israël, uw volk,
hebt Gij door alle diepte heengeleid...
Gij hebt door de doopgang van uw Zoon,
die onze Heer is,
ook de doods-Jordaan geheiligd,
en alle water dat ons overstelpt,
reinigt Gij tot een overvloed van heil;
zo bidden wij dan:

Heer, ontferm U!

Ontferm U, Heer, over N, –
uw liefde is onpeilbaar
en uw ontferming grondeloos;
wij bidden U
dat Gij hen wilt aanzien in genade
en door uw heilige, scheppende Geest
inlijven bij uw Zoon,
de Mens van Pasen.

Laat hen en heel uw gemeente
met de Messias mee
begraven zijn
in de doodsdiepte van zijn Pascha;
laat hen en heel uw gemeente
met de Messias mee
tot een nieuw leven opstaan;
laat hen en heel uw gemeente
het messiaanse kenmerk dragen,
veldteken van uw Koninkrijk,
en laat hen leven
al hun dagen
onze Voorganger achterna,
met waar geloof
en goede hoop
en met vurige liefde;

ja, laat hen en ons allen eens
om uwentwil getroost
en zonder schrik
dit leven verlaten, om in te gaan
en te verschijnen voor
de Messias op zijn rechterstoel
ten laatsten dage.

Zo bidden wij door Hem,
Jezus de Heer,
die met U, Vader,
en de heilige Geest,
onze enige God,
leeft en regeert in eeuwigheid.
Amen.

6. *Uit het water van nood en dood*

U moeten wij danken, HEER onze God,
omdat Gij U met ons verbonden hebt
op leven en dood.

Gij hebt de aarde tot aanzijn geroepen
uit de wateren van de afgrond.
Gij hebt met uw schepping een nieuw begin gemaakt
door het water van de zondvloed.

Gij hebt uw volk Israël uit de slavernij gered
en geleid naar het land van belofte
door het water van de Rode Zee.
Gij hebt ons uw Zoon aangewezen
toen Hij ondergedompeld werd
in het water van de Jordaan.
Gij hebt Hem opgewekt uit de dood
als de eerstgeborene van uw toekomst.
Gij brengt door Hem een gemeente bijeen,
gedoopt in zijn doop,
met Hem gestorven en opgestaan,
levend door zijn Geest,
op weg naar zijn toekomst,
als eersteling van de hele schepping.

Wij bidden U nu voor *N* en *N*
die de doop zullen ondergaan:
red ook hun leven
uit het water van nood en dood,
neem hen aan als uw kinderen,
leid en bewaar hen door uw Geest,
geef hun mensen die hen voorgaan
in trouw aan U en uw gemeente,
doe hen groeien
in geloof en hoop en liefde,
zodat zij uw bondgenoten blijken te zijn,
levende lidmaten van het lichaam
van Jezus Christus uw Zoon,
met U en de heilige Geest
geprezen tot in eeuwigheid.

Amen.

7. De duif van de Jordaan

Eeuwige God, wij zegenen U,
omdat Gij Noach uit de zondvloed hebt verlost,
Israël uit de Schelfzee hebt bevrijd
en Jezus uit de Jordaan hebt opgewekt.
Wil ook ons, bidden wij,
zó aan het licht brengen
uit het water van de dood
om op te staan tot leven
waarin Gij welbehagen hebt.
Stort over N,
die in dit water gedoopt *gaat/gaan* worden
uw heilige Geest uit,
die zweeft boven de wateren,
– de duif van de Jordaan –,
opdat in *haar/hem/hen*
de gezindheid groeit
van Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

Liedsuggesties

Afkortingen van liedbundels

LbK	Liedboek voor de Kerken
DB deel I	Dienstboek – <i>een proeve</i> , Schrift – Maaltijd – Gebed
ZG	Zingend Geloven
GvL	Gezangen voor Liturgie
OKG	Oud-Katholiek Gezangboek
LG	Liturgische Gezangen
EL	Evangelische liedbundel
Eva	Eva's Lied
Tr	Troost, Zingende Gezegend

Plaats in de orde	Eerste regel
voorafgaand aan de presentatie	Evenals een moede hinde
	Zoals een hert reikhalst
	O God kom mijn geding beslechten
	Gelijk het hert dat reikt
	Breek aarde uit in jubelzangen
	De Trooster komt die Christus zenden
	Toen Jezus bij het water kwam
	Heer, zie ons aarzelend staan
	Met Mozes zijn wij meegegaan
	Toen Mozes was geboren
	Nog maar nauw'lijks uitgeslapen
	Jouw leven staat aan het begin
	Johannes doopte bij de Jordaan
	Wat te kiezen, leven, dood
bij het dooponder-richt	Je bent gekomen onder ons
	Men zal het rijk niet binnengaan
	De vloed van voor de tijd
bij het doopgebed	Ontferm U, God, ontferm U
	Zingt voor de Heer een nieuw gezang
	Wie ingaat tot dit water
	De wereld is zo groot
als geloofsbelijdenis	Niemand leeft voor zichzelf
	O God, die naar uw strenge wet
(lof)lied na de doop	Jezus, Meester aller dingen
	Wij geloven één voor één
	Wij geloven in de schepper van het leven
	Brengt dank aan de Heer
	Ik riep tot de Heer vanuit mijn ellende
	Mijn God zijt Gij, U wil ik danken
	Wij willen God de ere geven
De Geest des Heren heeft een nieuw begin	
Het water van de grote vloed	
Gij hebt uw woord gegeven	

Bundel	Opmerkingen
LbK Psalm 42 = OKG 229	
LG II, 11 (Psalm 42)	
LbK Psalm 43	
GvL Psalm 42-43	
LbK Psalm 66	
LbK 77	
LbK 165	
LbK 340	doop van volwassenen
ZG I/II, 58	
ZG I/II, 68	
ZG I/II, 77	zegening van zuigelingen
contrafact LbK 161	
ZG I/II, 71 = GvL 626 = OKG 737	zegening van zuigelingen
ZG I/II, 73 = OKG 736	
ZG VIII, 37	belijdenis (en doop) van volwassenen
ZG VIII, 68	doop van kinderen
OKG 734	
LG II, 50	
LbK Psalm 51	doop van volwassenen
LbK 225 = GvL 564 = OKG 661	doop van volwassenen
LbK 339	
ZG I/II, 69	
GvL 501 = OKG 489 = LG I, 124	
LbK 338	
contrafact LbK 386	
LbK 345	
hieronder afgedrukt	
ZG VIII, 67	
DB deel I, Psalm 118-I, ant. I	
DB deel I, Psalm 118-I, ant. II	
GvL Psalm 118-III = OKG 267	doop van volwassenen
LbK 87	doop van volwassenen
LbK 247 = GvL 419 = OKG 677	doop van volwassenen
LbK 337	
LbK 341	belijdenis (en doop) van volwassenen

Plaats in de orde	Eerste regel
--------------------------	---------------------

(lof)lied na de doop
(vervolg)

Nu heeft het oude leven afgedaan
Waarom moest ik uw stem verstaan?
De Heer heeft mij gezien
O God die uit het water
Johannes doopte bij de Jordaan
De dood van één voor allen
God, die mij riep
Wij zijn geroepen tot het feest
Ons geluk staat U voor ogen
Mijn reizen, mijn rusten, Gij draagt mij

Horen en zien wil ik
Leven als de bomen
Roept God een mens tot leven
Stem als een zee van mensen

Wij wisten dat het moest bestaan

Bundel	Opmerkingen
LbK 343	doop van volwassenen
LbK 484	belijdenis van volwassenen
LbK 487 = GvL 421 = LG I, 85	
ZG I/II, 72	
ZG I/II, 73 = OKG 736	
ZG I/II, 118	doop van volwassenen
ZG III, 42	doop van volwassenen
ZG IV, 68	in de paasnacht
ZG VIII, 14	
ZG VIII, 41	belijdenis (en doop) van volwassenen
ZG VIII, 42	
ZG VIII, 53	
GvL 517 = OKG 739	doop van volwassenen
GvL 519 = LG I, 174	belijdenis (en doop) van volwassenen
GvL 657 = LG II, 26 contrafact LbK 151	

Klein credo

Bernard Smilde

1. Wij ge - lo - ven één voor één
en ook sa - men:
de Heer is God en an - ders geen.
A - men, a - men.

The musical notation consists of four staves in G major (one sharp) and 4/4 time. The melody is simple and hymn-like, with lyrics written below the notes. The first staff begins with a whole rest, followed by quarter notes for 'Wij', 'ge', 'lo', 'ven', and a half note for 'één'. The second staff continues with quarter notes for 'en', 'ook', and a half note for 'sa - men:'. The third staff starts with a quarter rest, followed by quarter notes for 'de', 'Heer', 'is', 'God', and a half note for 'en an - ders geen.'. The fourth staff ends with quarter notes for 'A - men,' and 'a - men.' followed by a double bar line.

2. Wij geloven in de naam
Jezus Christus,
gestorven en weer opgestaan.
Halleluja!
3. Wij geloven dat de Geest
ook nog heden
de wereld en onszelf geneest.
Vrede, vrede.

Joke Ribbers